

Doma in po svetu

PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV

Reaganova administracija bo predlagala višje prispevke od zavarovancev Medicare sistema – Zamrznitev Medicare plačil bolnišnicam – Prizadeti bi bili predvsem upokojenci

WASHINGTON, D.C. – Predsednik Reagan bo menda predlagal več sprememb v sistemu Medicare z namenom, da bi omejil rastoče izdatke tega sistema zdravstvenega zavarovanja. Med drugim bo Reagan predlagal zamrznitev Medicare plačil bolnišnicam. Ta ukrep bi prihranil 3 milijarde dolarjev v fiskalnem letu 1986, ki se bo začelo 1. oktobra 1985, v treh letih pa kar 20 milijard dolarjev. Izdatki Medicare sistema v fiskalnem letu bodo več kot 70 milijard dolarjev. Organizacije, ki zagovarjajo interese bolnišnic, že protestirajo proti zamrznitvi in trdijo, da bodo v resnici prizadeti predvsem bolniki oz. zavarovanci Medicare sistema, torej v veliki večini upokojenci.

Reaganova vlada tudi namerava predlagati nadaljevanje za eno leto zamrznitve za račune zdravnikov, ki zdravijo Medicare zavarovance. Za svoje storitve naj bi zdravniki prejeli isto vsoto kot pred dvema letoma. Zdravniki protestirajo, nekateri celo trdijo, da v slučaju take zamrznitve ne bodo več pripravljene sprejeti Medicare zavarovancev.

Končno, Reagan bo najbrž predlagal tudi, naj Medicare zavarovanci več prispevajo k stroškom sistema. Po eni verziji naj bi se ti prispevki povišali tekom naslednjih 3 ali 4 let od 186 na kakih 370 dolarjev na leto.

Mnogi kongresniki so zelo kritični do Reaganovega načrta. Zahtevajo omejitev izdatkov predvsem obrambnega tajništva. Večina pa soglašajo z Reaganovo trditvijo, da je treba omejiti inflacijo na področju zdravstva.

Včeraj se je začel sodni proces zoper 4 uslužbence poljske tajne policije, obtoženi ugrabitve in umora duhovnika Jerzja Popieluszka – Obtoženci že priznali krivdo

TORUN, Polj. – Včeraj se je v majhni dvorani tukajšnjega sodišča začel sodni proces zoper 4 uslužbence notranjega ministrstva, ki so obtoženi sodelovanja v ugrabitvi in premišljenega umora 37 let starega duhovnika Jerzja Popieluszka 19. oktobra letos. Obtoženci so priznali krivdo, vendar po poljskem zakonu je sojenje vseeno potrebno. Sodnega procesa se udeležijo kakih 100 oseb, med njimi 6 zahodnih novinarjev. Ulice v bližini sodne dvorane so močno zastražene od policistov.

Kot kaže, naj bi zaroto organiziral polkovnik Adam Pietruszka, ki naj bi ostalim trem povedal, da ima zaroto podporno od najvišjih krogov poljskega režima. Pietruszka pa menda noče povedati, za katere »kroge« gre. Od štirih obtožencev, je bil videti najbolj nervozen 32-letni poročnik Leszek Pekala, ki je komaj mogel odgovoriti na stavljeni vprašanji. Opazovalci poljskih političnih razmer soglašajo, da so zaroto zoper duhovnika Popieluszka skovali stalinisti v poljskem vodstvu, ki nasprotujejo sorazmerno zmerni politiki gen. Wojciecha Jaruzelskega. V ozadju naj bi tudi bili Sovjeti, ki imajo veliko vpliva v poljskem notranjem ministrstvu. O sovjetskem vmešavanju pa ne bo na sodnem procesu nobene besede, pravijo tuji opazovalci, vendar ni mogoče izključiti možnosti, da bodo imenovani nekateri posamezni poljski stalinisti, ki imajo višje položaje kot polk. Pietruszka.

Vietnamske enote napadajo kambodžanske sile ob meji s Tajsko – Kambodžani sprejeli boj, vendar Vietnamci napredujejo – Več deset beguncev prišlo v Tajsko

NONG SAMET, Taj. – Močna vietnamska ofenziva je v zadnjih dneh prodrla do bližine osrednjega taborišča kambodžanskih gverilcev, ki kljubujejo vietnamski vojaški zasedbi Kambodije že 6 let. Vietnamske enote so oborožene s tankami in oklopnimi vozovi, kambodžanski gverilci imajo pa predvsem puške in strojnice. Kljub temu, so naleteli Vietnamci na odločen odpor, gverilci so se razdelili v manjše enote, ki sedaj napadajo Vietnamce od zadaj in jim – po sicer nepreverjenih vesteh – prizadenejo izgube.

Jugoslavija se pogaja za milejše pogoje od zahodnih bank – Zunanji dolg SFRJ še vedno znaša 20 milijard dolarjev

NEW YORK, N.Y. – Wall Street Journal poroča danes, da se bodo začela pogajanja med Jugoslavijo in skupino zahodnih bank za preložitve odplačevanja večjega dela glavnine zunanjega dolga, ki bi jo morala SFRJ plačevati v letih 1985 do 1988. Od 5 milijard dolarjev glavnine, bi morala v teh letih Jugoslavija vrniti le eno tretjino. Zunanji dolg države je pa še vedno 20 milijard dolarjev, torej osni na svetovni lestvici.

Novi grobovi

Julija Rijavec

Dne 26. decembra je po kratki boleznini na svojem domu na 6613 Schaefer Ave. preminula Julija Rijavec, rojena Petrovič l. 1896 na Primorskem, v vasi Podkraj pri Colu. Prišla je v Cleveland l. 1957 iz Gorice, kjer je preživela večino svoje življenjske dobe. Bila je znana in cenjena kot vzgledna in versko vzorna družinska mati. Na Goriškem pokopališču ji počiva mož Juštin, hčerka Anica in sinček Ugo. Tukaj zapuščata hčerko Pavlo, s katero je živela in katera je tudi zanjo do zadnjega ljubeče skrbela. Dalje zapuščata hčerke Kati por. Burjes, Julijano por. Gorenšek, Hermino por. Bonutti ter Marijo por. Kožman; zete: Lojze Burjes, Franček Gorenšek, Karl Bonutti in Ivan Kožman. Zapuščata tudi 12 vnukov in 3 pravnuke. Pokojna je bila članica Oltarnega društva pri Sv. Vidu in Tretjega reda sv. Frančiška. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., jutri, v soboto, ob pol desetih s sv. mašo v cerkvi sv. Vida, in od tam na pokopališče Vernih duš. Ure kropljenja bodo danes, v petek, pop. od 2. do 5. in zv. od 7. do 9.

Antoinette M. (Toni) Bijek

V sredo, 26. decembra, popoldne je po dvemesečni boleznini umrla Antoinette M. (Toni) Bijek, hčerka Antona in Elizabeth, roj. Jaksic, Bijek, sestra Vide Schmidt ter že pok. Melanie Reese, Josephine Dorsey in Elizabeth R. Grdina, teta Roger Dorsey in Betty, Tonie in Gine Grdina, 3-krat prateta. Pokojna in sestra Vida Schmidt sta lastovala in vodila Bijek Tavern na E. 38. cesti in St. Clair Ave. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v soboto, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 10. in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Jean Kocin

V četrtek, 27. decembra, je v Hillcrest bolnišnici umrla 80 let stara Jean Kocin z 5990 Highland Rd., Highland Hts., rojena Kerze v Ely, Minn., od kod je prišla v Cleveland l. 1919, vdova po l. 1943 umrlem Johnu, mati LaVerne Vravec in Lauretta Schroeder, 3-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra Petra, Johna, Mary Francel, Paula in Francka (vsi že pok.), zaposlena 15 let pri Magic Iron Co., do svoje upokojitve l. 1968, članica ZSS št. 32. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti jutri, v soboto, zj. ob 8.15., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Iz Clevelanda in okolice

Pisarna bo zaprta—

Naša pisarna bo zaprta od ponedeljka do srede radi novoletnih praznikov. Pisarna bo zopet odprta v četrtek, 3. januarja 1985. A.D. bo izšla v petek, 4. januarja.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete vabi članice k skupnem sv. obhajilu v nedeljo, 6. jan., pri sv. maši ob 8. uri, ob 1.30 pop. bodo molitve in blagoslov z Najsvetejšim, potem letni sestanek v šolski dvorani in nato družabno uro. Pridite!

Joseph Droblich

Umril je 96 let stari Joseph Droblich, vdovec po Angeli, roj. Debelak, oče Gabriela ter že pok. Franka in Elsie, 2-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Marjete Droblich (Jug.) ter že pok. Franka in Terezije Mrse. Pogreb bo iz Zak pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave., jutri, v soboto, dop. ob 10.30., v cerkev sv. Vida ob 11., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Jean L. Baskovic

Umrila je Jean L. Baskovic, vdova po Vincentu, mati Vincente-a (pok.) in Janice Chase, 2-krat stara mati, hčerka Antona (pok.) in Jennie, roj. Arko, sestra Anthonyja (pok.) in Lois DiCicco, tašča Victorije in Lawrenca, svakinja Davida DiCicco, Josepha in Josephine Baskovic ter Elizabeth in Johna Novaka, teta, članica ADZ št. 37 in ABZ. Pogreb je bil v četrtek, 27. decembra, iz Zak pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče sv. Križa.

Matt Kern

V torek, 25. decembra, je umrl 95 let stari Matt Kern, vdovec po Angeli, roj. Fajfar, oče Angele Zabjek, Sylvie Dudas in Raymonda, 9-krat stari oče, 9-krat prastari oče. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. jutri, v soboto, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.15. in nato na pokopališče Knollwood. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Walter G. Koscica

Umril je 81 let stari Walter G. Koscica, mož Katherine, roj. Petrovich, oče Walterja in Russa, 4-krat stari oče, prastari oče. Pogreb je bil iz Zak pogrebnege zavoda na St. Clair v sredo, 26. decembra, na Highland Park pokopališče.

Kati Tisovec

V Slovenskem domu za ostarele, kjer je stanovala od l. (dalje na 4. str.)

Gostovanje uspelo—

Preteklo nedeljo zvečer je v Frank Sterletovem Slovenian Country House restavraciji gostoval ansambel »Slavček« iz Novega mesta in Semiča, Slovenija. Zbralo se je več kot 400 rojakov in rojakinj, kar je bil nadvse lep uspeh za tako na hitro organiziran obisk.

Seja in pregled knjig—

Društvo Slovenski dom št. 6 ADZ ima sejo v torek, 8. jan. 1985, ob 7.30 zv. v SDD na Recher Ave. Nadzorniki naj bodo navzoči, ker bo pregled društvenih knjig.

Žalostna novica—

Tik pred božičem je bil od avtomobila do smrti povožen v Mariboru Zvonko Bajec. Poleg žene zapuščata sina in hčerko, dva brata in sestro ter strica dr. Antona Bajca, znane slavnista – vsi v Sloveniji, v Clevelandu sestro Dragico Pust, v Kanadi pa sestro Ivancko Žonta. Naj počiva v miru.

Novost—

Pavle Lavriša sporoča vsem Slovencem in Slovenkam v Clevelandu in okolici, da bo v januarju pričel z izmenjavo radijskih oddaj z RTV Ljubljano z naslovom: »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo«. Ta oddaja bo prenašana preko RTV-Ljubljana na svojem programu »Za izseljene Slovence po svetu« iz studia v Ljubljani. G. Lavriša bo namreč posnel na traku vaše osebne čestitke ali pozdrave sorodnikom in prijateljem v Sloveniji, pripravil oddajo in jo poslal RTV-Ljubljani, ki bo trak oz. oddajo vključila v svoj omenjeni program. Ako seanimate za ta nov, neposreden stik z domačimi v Sloveniji, lahko pokličete tel. 221-0330 ali 391-7225. Oddaja bo mesečna.

Lepa podpora—

Mary J. Prince, Cleveland, Ohio je darovala \$50 v naš tiskovni sklad.

Društvo Slovenski dom št. 6 ADZ je prav tako darovala \$50 našemu listu.

Društvo Cleveland št. 9 ADZ je prispevalo \$25 Ameriški Domovini.

Društvo sv. Cecilija št. 37 ADZ pa je darovalo \$20 v naš sklad.

Ge. Price in vsem omenjenim ADZ društvom se za lepo podporo iskreno zahvaljujemo.

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes z najvišjo temperaturo okoli 60° F. Tudi jutri bo vetrovno, z možnostjo dežja v popoldanskem času. Najvišja temperatura okoli 62° F. V nedeljo oblačno in hladneje, z možnostjo dežja ali snega. Najvišja temperatura okoli 43° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

© 1983

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 99 Friday, December 28, 1984

Ameriški glas iz Jugoslavije

Iz slovenske prestolnice Ljubljane je poslala oni dan svojemu listu uvodniški članek o stanju v Jugoslaviji priznana sodelavka lista *The New York Times* za poročanje o zunanje političnih zadevah, Flora Lewis. Njena opazovanja, posojena z informacijami iz republike Slovenije, so toliko pomembna, da jih je treba v posnetku obelodaniti in s kratkimi komentarji opremiti tudi v našem listu.

Naslov njenega eseja se glasi: The Nationality Issue. V tem smislu tudi začne svoja razmotrivanja razmer v Jugoslaviji, kako je namreč ta država obsedena z notranjimi nasprotji in tekmovanji med posameznimi republikami, o katerih trdi, da vsaka med njimi predstavlja etniško samostojno narodno enoto. To pa po vednosti tega pisca ne drži. Jugoslavijo sestavljajo po splošno veljavni definiciji naroda dejansko samo trije zrelji, nacionalno dograjeni in kulturno na lastnem razvoju zgrajeni narodi: Slovenci, Srbi in Hrvati. Tako se je od ustanovitve l. 1918 dalje ustavno imenovala Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, s čimer je bilo uradno potrjeno, da jo ti trije narodi sestavljajo. Ime Jugoslavije (ki je gotovo primernejše) ji je določila diktatura kralja Aleksandra z novo ustavo. Prebivalci Črne gore so Srbi, bosanski muslimani so deloma Srbi, deloma Hrvati in niso samostojna etniško pogojena narodna enota. O Makedoncih so tozadevna mnenja deljena, ali etniško pripadajo Bolgarom ali Srbom, ali obema, ali nobenemu. Na premisi Lewisove trditve o šestih narodih izražena domneva, da strah za obstoj države obstaja v prvi vrsti zaradi notranjih rivalitet med šestimi narodi, ne odgovarja stvarnemu položaju. Pa je vendar ravno ta domneva temeljni argument za ameriško prijateljsko zunanjo politiko do Jugoslavije. češ, da je edino totalitarni komunistični režim sposoben rivalitete obvladati.

Pravilno ocenjuje položaj Flora Lewis s trditvijo, da je nacionalnost danes osrednja rečenica v prepiru med reformatorji, ki dokazujejo potrebo po vsesplošni demokraciji in liberalizaciji ter avtoritarnci, ki zahtevajo več »discipline« z vrha dol. Ista rečenica velja za ekonomske spore zaradi velike gospodarske razlike med severom in jugom države v sistemu, čigar uradna ideologija je egalitarni socializem. S tem je mogoče razložiti občutek velike nevarnosti za obstoj države, ki jo mnogi izpovedujejo, a nobeden ni sposoben ali pa noče tega izrecno identificirati.

Toda avtorica se hitro popravi, rekoč: »A razgovori z večjim številom ljudi iz vrst dokazovalne elite (verjetno Slovencev, saj piše iz Ljubljane, op. pis.) delajo odločen vtis, da leži pričujoča kriza v naravi režima, kriza povzročena s prepadom med teorijami komunizma in posledicami, ki so jih doslej te teorije rodile. Vsakdo trdi, da sistem ne deluje. Nekateri pravijo, da zato ne, ker proslavljana novost delavskega samoupravljanja nikoli ni dobila dostojne možnosti, ker jo je zadušila navada pretirane komunistične kontrole... Drugi zatrjujejo, da se ne bo obnesla brez osnovne spremembe vladujočih in vlade same.«

Brezdvomno ima Flora Lewis prav, ko nadaljuje: »Problem reforme - koliko jo je želeli, koliko je neizogibna

IZ NEWYORŠKE PROSVETE

V nedeljo, 16. t.m. se je dogodilo to, kar sem že dolgo časa gorko želel, da bi se zgodilo, pa svoje želje nisem mogel nikomur povedati. Bal sem se, da bom na kraju razočaran, pa sem hotel razočaranje prihraniti zase.

Tako sem bil vesel in srečen, da sem hotel svoje veselje in srečo deliti z mojimi dragimi prosvetarji. Ko sem napovedal drugi del sporeda, nisem poslednje točke opisal, ampak sem samo rekel, da bo zadnja točka presenečenje za vse. In je bila! Nastopili so namreč prvi učenci naše slovenske šole, ki jo s toliko ljubezni in požrtvovalnosti vodi že nekaj mesecev naša dobra gospa Milena Puc, mati štirih vzornih sinov, od katerih so trije že na univerzi, vsak v drugi državi. Zdaj je doma samo mali Matej, tako ima Milena več časa. Svoje sposobnosti, ki jih je pokazala, ko je vzgajala 4 sinove, uporablja zdaj v naši slovenski šoli. In ima neverjeten uspeh!

Drugo presenečenje je bilo, da je med šolarji nastopil tudi John Minnich, tu rojeni Amerikanec nemškega porekla. John ima svojo obrt in več odraslih otrok. Njegova žena Sava je zavedna Slovenka s Primorskega. John hodi v slovensko šoli in je tudi nastopil z drugimi šolarji. In kaj je še storil? Povedal vam bom na koncu tega poročila, da boste tudi bralci deležni presenečenja, kakor so ga bili moji dobri Newyorčani.

Uro smo posvetili božiču in dobi, v kateri živimo.

Prvi sta nastopili mamica in hčerka Marinka in Inga Zupančič. Zapeli sta pesem »Tam stoji pa hlevček«, nakar je Marinka zapela solo »Slava na višavi« in »Dete rajsko«, sin Andrej je pa deklamiral pesem Milke Hartmanove »V

in koliko je dosegljiva s strani (vladajoče) moči, ne da bi riskirala lastno moč, je ključno vprašanje vsakega komunističnega režima... Deželim, katerih sistem je po njih lastni definiciji „zgodovinsko neizogiben“ je skupno to, da je (režim) trd in ga je težko spremeniti. Pomeni zadevo, ki se pojavlja v različnih oblikah v zvezi s posebnimi zgodovinskimi, kulturnimi in ekonomskimi okoliščinami, in celo z osebnostjo voditeljev v posamezni deželi.« V tem smislu se lahko govori o razliki med Poljsko in Jugoslavijo, kar je neki Jugoslovčan z ostrim jezikom izrazil z besedami, da ima Poljsko eno narodnost, eno vero in eno sovraštvo (do Rusije, op. pis.) dočim v Jugoslaviji vsega tega prav nič ni.

Razvoj v Jugoslaviji ne bo kako bezljanje, vendar bo pripomogel k nadaljnjemu razkroju ideje, da nudi komunizem univerzalno formulo za socialno spremembo, in da more biti revolucionarna ideologija vsestransko zdravilo za bremena in rane zgodovine. Ko se vsaka (komunistična) dežela sooča s svojo posebno problematiko in mora priznati, kot morajo Jugoslovani, da ne poseduje dobre rešitve, se pri tem spreminjajo same definicije komunizma in marksizma.

V tem smislu morejo člani Zveze komunistov (partije) mnogo lažje reči, kaj predvidoma njih gibanje ni, kot to, kaj je. Eni predlagajo to, drugi drugo, tudi nov zakon, ki bi določil, da mnenje disidentov ni nikak zločin. Raztegnjena debata o takih stvareh trenutno blokira ekonomijo, odpira na doslej zaprte glave. Flora Lewis svoj članek značilno zaključil z besedami: »To je upanja polno znamenje.«

Mislím, da se ji lahko pridruži vsak slovenski rojak, ki objektivno presoja razvoj komunističnega sistema v domovini. Verjetno se res ne bo razvoj odvijal z bezljanjem, a odvíja se stalno v smeri, ki logično napoveduje končni zlom tega lažnjivega pojava na svetu.

advent«. Simon Kregar je recitiral Jakopičevo »Prelepa je božična noč« in Helka Puc Clement prelepo božično povest »Lindino darilo«, ki je ganila vse.

Vsi so bili odlični. Posebej moram pohvaliti Andreja, ki se je pesem naučil in jo deklamiral na pamet. Bil je tako siguren, da se ne bo zmotil, da je besedilo pesmi pustil doma.

V odmoru smo kakor vsako leto podpisali božične karte za vse slovenske škofo.

V drugem delu je Sandi Bugar deklamirala v angleškem jeziku C. Rossettijevo pesem »Kaj naj mu dam...« in njen brat Marko Ocvirkovo »Božična«.

Nato so nastopili Langovi. Mama dr. Lango, hčerka Miriam in mali Ive so peli skupaj pesem J. Knowlesa »Sing Alleluia«. Bili so odlični in so želi burno odobravanje. Kakor smo prej uživali, ko sta skupaj peli mama in hčerka Zupančič, tako smo uživali zdaj, ko je pod vodstvom mamice pela skoraj vsa družina. Taki nastopi prav res odgovarjajo božični dobi, ker dajejo globlji pomen odnosu matere do otrok.

Po moji krivdi je izpadlo

Jožetu Gerdenu v spomin

EUCLID, O. - S pokojnim Jožetom sva si bila rojaka, zato mu pišem nekaj stavkov v spomin. Oba silno ponosna, da sva bila iz Dobrniške fare, odkoder je izšel naš svetniški kandidat, škof Friderik Baraga. Ne domišljam si, da bo radi Barage nam dano onkraj groba kakšno prvenstvo. Zagovarjati se bomo morali pri Sv. Petru pač sami, prav kakor drugi »kranjčani«, upamo pa, da bo takrat Baraga za nas pri Bogu zastavil kakšno dobro besedo nam v zagovor. Kdo

solo petje dr. Langove. Trikrat sem moral tik pred uro spremeniti spored in sem nje-no točko pri tretjem prepisovanju izpustil. Motiti se je človeško, so rekli že stari Rimljani (Erare humanum est!).

Peter Remec je recitiral junaško Jenkovo pesem »Prišel čas je okrog Božiča« in Judita Prelog božično zgodbo iz Chicaga »Nesebično darilo«.

Nato - presenečenje!

Nastopili so učenci slovenske šole in na pamet deklamirali Jakopičevo pesem »Jaslice borne«. Toda predno so to storili, je najstarejši učenec John Minnich, obdan od drugih učencev in učenk, prečital svoj angleški prevod iste pesmi. Vsi so se čudili! Tudi jaz! Ko sem mu čestital in ga pohvalil, mi je povedal, da mu je pri prevodu pomagala žena Sava. Na vsak način velik uspeh zanj, Savo in učiteljico Mileno. In še nekaj smo občudovali, njegov pogum, da se je v teh letih začel učiti slovenskega jezika, ki ni ravno lahek. Kaj vse lahko stori dobra, zavedna slovenska žena!

Z novim pogumom in zaletom stopamo v novo leto.

Zdi se mi, da ne bomo še propadli, čeprav že neki nabijajo »plat zvona«.

Dr. Zdravko Kalan

drugi najbolj kakor Baraga pozna "dobrniške" nadloge, križe skušnjave in vseh vrst težave?!

Pokojni Jože je bil rojen 12. marca 1904 v župniji Šentlovcenc; pozneje se je preselil v našo faro. Luč tega sveta se mu je zasvetila v kmečki hiši - bolj v pomanjkanju kakor v razkošju. Ob koruznih žgancih, črnem kruhu in mleku je zrastel v klenega fanta. Za doto od staršev je dobil zadostno mero naše vere in narodne zavesti. Obe vrlini je dobil v tolikšni meri, da mu je zado-stovalo, da v tujini ni utonil. Ohranil je oba zaklada in isto zapustil svojim otrokom.

Kot štiriindvajsetletni fant sta šla skupaj z bratom Janezom v Kanado in se je Jože tam takoj oprijel težkega dela v rudniku. Varčeval je, in ko je že nekaj prihranil, se je leta 1932 vrnil v domovino in si kupil v vasi Knižje vas pri Dobrniču malo kmetijo. Spoznal se je in poročil z vernim dekle-tom Francko Klemenčič. Tiste čase vsaj na deželi še ni bilo v modi načrtovanje, koliko bo otrok; reklo se je: »Kolikor jih bo Bog dal.« Štokrlja se je šestkrat oglasila in pustila 4 fantke in 2 deklici, ki so pri kr-

Slovenski salezijanci gradijo peto novo cerkev po drugi svetovni vojni

CLEVELAND, O. - Prvi salezijanci so prišli v Makedonijo 1938. leta na prošnjo svetniškega škofa Gnidovca. Prevezli so v upravo župnijo in malo semenišče v Uroševcu. L. 1949 so župnijo prevzeli škofijski duhovniki, salezijanci pa so dobili v zameno veliko župnijo Janjevo s podružnico v Prištini. Po vojni se je začela Priština razvijati iz podeželskega gnezda v najmodernejšo metropolo v Jugoslaviji. Danes šteje že nad 100.000 prebivalcev.

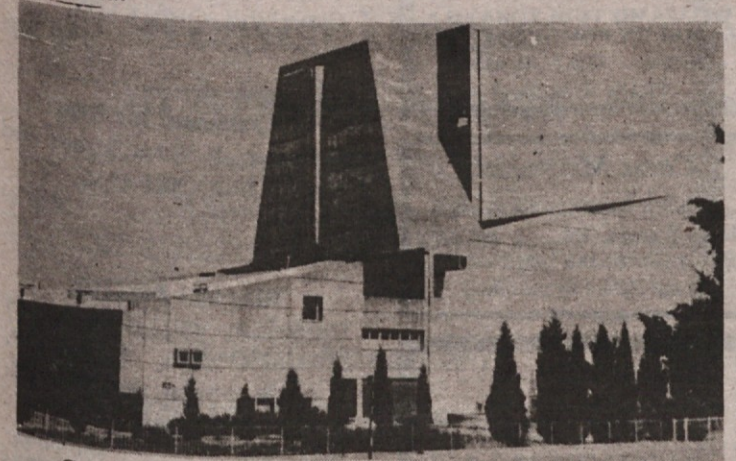
V mestu je bila majhna katoliška cerkev, ki se je morala umakniti glavni ulici. Dolgo so iskali primeren prostor; končno so ga našli. Takoj so začeli z delom, toda odgovorni so kmalu ugotovili, da bo tudi tam šla ena glavnih ulic. Tako so se morali spet seliti. Oblast jim je dala zemljišče zunaj mesta na nekoliko vzpetem kraju, odkoder je čudovit pogled na znano Kosovo polje.

Nova cerkev je bila 1963. leta posvečena sv. Antonu. Zraven cerkve so zgradili velik samostan za sestre sv. Križa, ki so zaposlene v veliki, moderni bolnišnici. Naslednje leto je Priština postala samostojna župnija. Katoličanov je nekaj več kot tisoč. Večinoma so albanske narodnosti. Sedanji župnik Zef Gashi je prvi albanski salezijanec, kaplan je Slovenec.

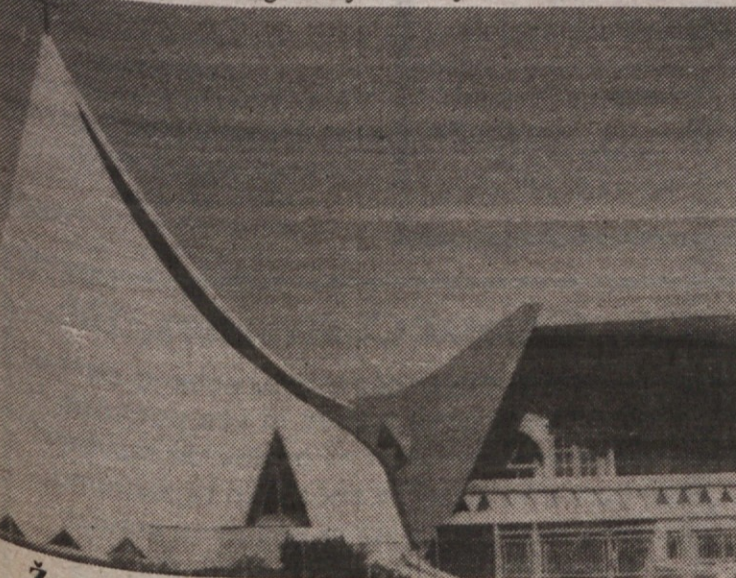
— Župnijska cerkev sv. Antona v Prištini —

Drugo cerkev so zgradili v glavnem mestu Črne gore Titogradu (Podgorici). V Podgorici je bila majhna katoliška cerkev; l. 1943 je bila pri nekem bombardiranju do tal razdejana. Polnih 23 let ni bilo v mestu stalnega katoliškega duhovnika. Salezijanci so prišli v Podgorico 1966. leta. Takoj so začeli misliti na novo cerkev. Tri leta pozneje je bila cerkev dograjena in je največji bogoslužni prostor v Črni gori, niti pravoslavni nimajo večje cerkve. Odkar je pred nekaj leti potres močno poškodoval stolnico v Baru, služi titograjska cerkev za stolnico. Župnija šteje nad 3000 vernikov, ki so tudi večinoma Albanci. Tudi tukaj so zgradili hišo za sestre služabnice malega Jezusa.

— Salezijanska cerkev v Podgorici (Titogradu) —

V titograjsko župnijo je spadala podružnica v Nikšiću. V mestu je bila majhna katoliška cerkev. Kmalu po vojni so jo dali mestni očetje podreti, ker ni ustrezala njihovim urbanističnim načrtom. Tako je bilo mesto več let brez katoliške cerkve. L. 1976 je bil blagoslovljen temeljni kamen za novo cerkev.

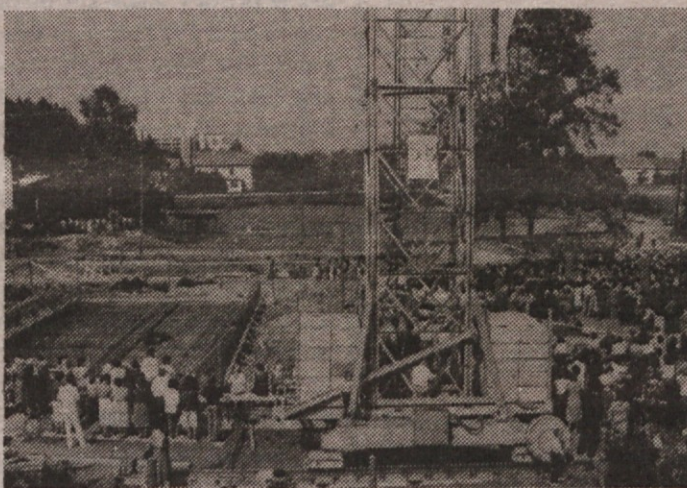
Župnijska cerkev sv. Cirila in Metoda v Nikšiću
(v izgradnji — aprila 1984)

kev. V nekaj letih je bila cerkev v glavnem dograjena. Cerkev je posvečena sv. bratoma Cirilu in Metodu. V župniji je zelo malo vernikov, pač pa veliko sester usmiljenk, ki so zaposlene po skoro vseh bolnišnicah v Črni gori.

— Nova cerkev v Ankaranu —

1965. leta je prišel na prošnjo škofa Janeza Jenka prvi salezijanec v koprsko škofijo in sicer za župnika v Kolomban k cerkvi sv. Brigite Irske. Ivo Miklavc, novi župnik, je bil posvečen v duhovnika pred dobrim mesecem. Cerkev sv. Brigite je na hribu nad Miljami, tik ob italijanski meji. Ankaran ni imel svoje cerkve. Župnija je bila po vojni razdeljena, župna cerkev je ostala pod Italijo. Ko so se razmere nekoliko ublažile, je Ivo začel misliti na novo cerkev, ki naj bi bila bliže glavnini prebivalstva. Uspel je. V zadnjih letih je zgradil lepo, moderno cerkev in prostran katoliški center. Cerkev je bila posvečena v začetku decembra, na prvo adventno nedeljo letos. Cerkev je na zvišenem prostoru in je nje čudovit pogled na Koper in slovensko Istro in prav tako na nasprotno stran vse do Tržiča in Gradeža.

Cerkev sv. Cirila in Metoda v Radencih (v gradnji)

Kot peta je zdaj v gradnji cerkev sv. Cirila in Metoda — Marije Pomočnice — Zdravja bolnikov v Radencih. Ta je najtrši oreh, ker se gospodarske razmere doma silno naglo spreminjajo. Moč dinarja tako upada, da skoro ni več mogoče slediti inflaciji. Župnik Franc Levstek je že večkrat prosil za pomoč vas, dragi ameriški rojaki, in tudi danes prosi. Vsaj najmanjši dar je dobrodošel in bo hvaležno sprejet. Ali bi ne hoteli imeti vsaj majhnega deleža, zrno peska ali kaj podobnega pri novi cerkvi v Radencih? Darove lahko pošljete na katerega spodnjih naslovov.

Še eno cerkev imajo v načrtu in sicer v beograjskem predmestju Karaburmi. Cerkev bi bila že zdavnaj dograjena, če bi jim bili odgovorni dali gradbeno dovoljenje. 1973. leta so salezijanci na prošnjo rajnega beograjskega nadškofa Gabriela Bukatka sprejeli novoustanovljeno župnijo sv. Jožefa Delavca. Kupili so neko večjo hišo in v njej uredili zasilno kapelo, ki služi za župnijsko cerkev. Še vedno čakajo na gradbeno dovoljenje in, kakor hitro ga dobijo, bodo začeli z delom. Sedanji župnik, Slovenec Herman Habič, je obenem generalni vikar beograjske nadškofije.

Poleg omenjenih cerkva so dogradili svetišče sv. Male Terezije na Kodeljevem v Ljubljani in obnovili božjepotno cerkev Marije Pomočnice na Rakovniku. Obe cerkvi sta zelo lepi. Ko boste šli na obisk v Slovenijo, si ju oglejte in se sami prepričajte! Obe cerkvi sta postali po vojni župnijski cerkvi novoustanovljenih župnij.

Nadaljni darovi za novo cerkev v Radencih

Ge. Gizelli Hozjan so darovali: Mary Tomsic, Pa. \$10, Mary Pecharich, Chicago \$20, g. in ga. Steve Zorc, Colo. \$10, Marija Rebrica, Chicago \$25 in G. Hozjan \$35.

G. in ge. John Kustec so darovali: g. in ga. Anton Švigel \$10, g. in ga. Frank Grčar \$10 in Marija Rantasa \$20.

Fr. J. Simčiču so darovali: g. in ga. Mihael Potočnik, Minn. \$35, S.H. \$10 in N.N. \$100.

Mrs. Gizella Hozjan, 1500 Sheridan Wilmette, IL 60091
Mr. & Mrs. Rudi Knez 17826 Bryan Ave., Cleveland, OH 44119

— Prošnja —

EUCLID, O. - Župnik fare Velike Žablje (blizu Vipave), č.g. Jože Petrič, lepo prosi nekdanje farane in ostale rojake in rojakinje, živeče v Ameriki, za denarno pomoč, ki jo potrebuje za popravilo cerkvenih klopi, ki že razpadajo, ter za gradnjo dvorane za verske sestanke za mladino in starše. To bi bila tudi časna kapela, kjer bi lahko med tednom maševal. Pot do župnijske cerkve je namreč strma in težavna, posebno za stare in bolehe. Z novo, časno kapelo bi bila tudi udeležba pri sv. maši številnejša.

Popravila in gradnja nove dvorane so združeni z velikimi izdatki. Č.g. Petrič bo vesel in iz srca hvaležen za vsak še tako skromen dar tej cerkvi, ki je posvečena sv. Florjanu.

Že vnaprej se iskreno zahvaljuje in moli, da bi Bog do brotnikom stotero povrnil.

Darove sprejemajo sledeči:

Leo Troha,
346 E. 280 St.,
Euclid, OH 44132

Ann Troha,
22061 Miller Ave.,
Euclid, OH 44119

Rose Jarc,
8142 Rushton Dr.,
Mentor, OH 44060

Mary Mersnik,
231 E. 200 St.,
Euclid, OH 44119

(Dopis je pripravila gđ. Ann Troha, ki je priložila kopijo pisma župnika J. Petriča. Za informacije v zvezi s to nabirko se lahko na gđ. Troha obrnete. Ur.)

V blag spomin

Ob deveti obletnici se spominjamo smrti mojega moža, našega očeta, starega očeta, brata in strica

LOJZE ZAJEC

Umril je 27. decembra 1974
v Clevelandu, Ohio.

Spavaj mirno v tihem grobu,
Bog ti večni daj pokoj,
upamo, da v svetem raju
združimo se spet s teboj.

Spominjamo se ga:

IVA ZAJEC — žena;
Otroka, bratje in sestre.
Cleveland, Ohio, Črna gora,
Slovenija in Argentina.
Dne 28. decembra 1984.

Mr. & Mrs. John Kustec
209 Richmond Rd.,
Richmond Hts., OH 44143
Fr. J. Simčič
6019 Glass Ave.,
Cleveland, OH 44103

Jožetu Gerdenu v spomin...

(nadaljevanje z 2. str.)

stu dobili imena: Jože, Franci, Janez in Tone ter Marija in Francka.

Na malem posestvu, na zemlji, kakršna je v našem kraju, sta morala – takratne čase še precej primitivno – res v potu svojega obraza trdo delati, da so bili otroci zasilno oblečeni in da so imeli, kakor molimo, »vsakdanji kruh«.

Pokojni Jože je rad bral že doma, v kolikor je bilo revnim tiste čase čtivo na razpolago. Tudi v Kanadi je bil zvest naročnik Ameriške Domovine, Mohorjeveke, Naše luči in še vrsto drugega. Med vojno, ko se se oglašili prvi »ponočajniki«, je takoj razračunal koliko, da je ura, in kakšni so ti novi osvoboditelji. Zavrnil je sodelovanje s temi »fantiki«, se zamikal dokler se je mogel, potem pa se je pridružil prvi vaški straži.

Po kapitulaciji nemške vojske je odšel, kakor tisoči drugih, skozi predor pod Karavankami in se znašel sam brez družine na Koroški zemlji ter pozneje v taborišču Spittal. Ker je znal nekaj angleščine, je pri Angležih dobil nekaj zaposlitve, za katero so ga nagradili s kruhom. Da je Jože bil res dobrega srca se je pokazalo, ko je bratsko tudi ta kruh delil.

Leta 1948 je imel srečo, da je prišel nazaj v Kanado, dobil

delo, varčeval in molil, pa mislil na družino, ki jo je pustil doma. Nepopisno srečen in vesel je bil, ko je leta 1956 dobil družino za seboj. Ves se je posvetil skrbi in vzgoji otrok. Hčerka Marija, por. Korelc, je pa ostala doma.

Vseh pet otrok v Kanadi je vernih, vsi zavedni in slovensko govoreči, na dobrih gmotnih položajih in srečno poročeni. Da so resnično verni in da poznajo četrto božjo zapoved, se je izkazalo v očetovi štiriletni bolezni. Jože je dočrpel in prišel do konca svoje zemeljske poti 9. novembra 1984.

Bil sem navzoč pri Jožetovem pogrebu. Za Jožetom samim mi je bilo hudo, do solz pa sem bil ginjen nad tako lepim cerkvenim obredom. Č.g. Vladimir Zivčič je daroval sv. mašo z lepim nagovorom, g. Drago Ložar pa je po maši doživetu čustveno lepo pel žalostinke Jožetu v poslednje slovo. Štirje sinovi, svak Frank in vnuk Ronnie so očeta nosili in ga položili k počitku v hladno zemljo na pokopališču Victoria Lawn, St. Catharines. Na pokopališče je pokojnika spremilo lepo število pogrebcev v 38 avtomobilih.

Družini in sorodnikom moje srčne sožalje, številnim prijateljem pa pokojnega priporočam, da se ga spomnijo v molitvah. Dragi prijatelj in moj sofar, počivaj v miru!

Ker je bil Jože član in podpornik ustanove Lipa park,

smo bili po pogrebu povabljeni tja na okrepčilo. To pot sem prvič videl to letovišče, ki je zelo lepo in je razvidno, da ima pametno vodstvo in da sodeluje veliko pridnih rok.

Frank Kastigar

Novi grobovi

(nadaljevanje s 1. str.)

1981, je umrla 102 leti stara Kati Tisovec, rojena v Sloveniji, od koder je prišla v Cleveland l. 1921, vdova, mati Josepha, Louisa in Mary Perme (pok.), sestra Mary Miscich (pok.), stara mati in prastara mati, članica ADZ št. 4. Pokojna in tudi že pok. mož sta imela farmo v Madisonu, Ohio od 1936 do 1962, od l. 1963 pa je pokojna živela v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti danes, v petek, dop. ob 10., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 10.30., nato na Madison pokopališče. Darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Mary Korosec

V ponedeljek, 24. decembra, je v Euclid General bolnišnici umrla 84 let stara Mary Korosec s 18621 Shawnee Ave., rojena Kovac v Braziliji, od koder je prišla v ZDA kot otrok, vdova po l. 1972 umrlem Franku, sestra Rose Misley, Josepha, Franka, Victorja, Carla, Mathewa Tonyja, Raymonda ter že pok. s. Amandis SND, Jane Gornick, Freda in Louisa, teta in prateta, članica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Pogreb je bil v četrtek, 27. decembra, iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti, v cerkev Naše Gospe Pomočnice in od tam na Kalvarijo.

John A. Leskovec

V nedeljo, 23. decembra, je

v Euclid General bolnišnici po dolgi bolezni 68 let stari John A. Leskovec s 1721 E. 230. ceste, rojen v Forest City, Pa., od koder je prišel v Cleveland l. 1929, mož Olge, roj. Vehar, oče Anthonyja in Janice Boni (Boston), 3-krat stari oče, 1-krat prastari oče, brat Jean Samsa (Fla.) in Josepha, zaposlen pri Chase Brass & Copper Co. 42 let, vse do svoje upokojitve l. 1976, član SNPJ št. 26, Kluba slov. upokojencev v Euclidu in Eagles št. 2221. Pogreb je bil včeraj, 27. decembra, iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti na pokopališče Vernih duš. Družina bo hvaležna za darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele ali American Cancer Society.

Anthony S. Kasinac

V sredo, 26. decembra, je v Mt. Sinai bolnišnici po kratki bolezni umrl 68 let stari Anthony S. Kasinac, rojen v Clevelandu, mož Betty, roj. Ferguson, oče Judith Smerritt in Patricie Lansky, 4-krat stari oče, brat Petra (pok.), Mary Cvetic in Ann Hocevar, zaposlen pri Speed Selector, Inc. 25 let, do svoje upokojitve l. 1967, veteran druge svetovne vojne. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152. cesti danes, v petek, popoldne ob 1.30 na pokopališče Whitehaven.

Frank Negolfka

V ponedeljek, 24. decembra, je v Mt. Sinai bolnišnici umrl 55 let stari Frank Negolfka z 1081 Addison Rd., rojen v Piney Fork, Ohio, od koder je prišel v Cleveland l. 1950, mož Violet, roj. Ogrodowski, oče Joann Reynolds (Marysville,

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Carst Memorials

Kraška kamneseška obrt
15425 Waterloo Rd. 481-2237
Edina Slovenska izdelovalnica
nagrobnihih spominikov

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

T.K. General Contractors, Inc.

Predelujemo kuhinje, kopalnice, delamo strehe, »driveways«, nove garaže in vsa potrebna gradbena dela na hišah ali poslovnih stavbah. Hiše barvamo zunaj in znotraj in tapeciramo. Zidamo tudi nove hiše in poslovne stavbe.
— Vprašajte za brezplačen predračun! —

— 831-6430 —

INd.), Franka in Sharon Cahill, 4-krat stari oče, brat Johna, Josepha in Jennie (vsi že pok.), član Poljske narodne zveze. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na 6502 St. Clair Ave. danes, v petek, dop. ob 9.15, v cerkev sv. Kazimirja ob 10., nato na pokopališče Vernih duš.

MALI OGLASI

KMETIJA NAPRODAJ

124 akrov z gospodarskim poslopjem, tudi 2 silosa, stara hiša, majhno jezero. Leži ob 4-pasovni cesti, pri Lodi, Ohio. Okoli 35 milj od Clevelanda. Kličite 305-744-0279. (96-99)

Woman's Slovenian Folk Costume

From Ljubljana, size: 10-12. Can be seen at Tivoli or call 1-216-466-5361. (97-1)

Ženska narodna noša naprodaj

Mera 40-42, kupljena v Ljubljani. Za informacije, pokličite tel. (216) 466-5361 po 6. uri zvečer. (97-1)

FOR SALE

Vicinity of Holmes Ave. - St. Mary's Church area. 3 bedroom aluminum sided bungalow. Call 942-3634 ask for Harry or Arlene 951-9622. (96-99)

OPPORTUNITY

Looking for an early retired woman or couple to care for elderly lady. Offer an apt. and many other nice amenities; in Euclid area. Write to Ameriška Domovina, Box 123, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. (98-99)

Apartment for Rent

3 rooms, E. 61st Street and Bonna Ave. 881-1536. (98-2)

ROJAKI POZOR!

Izvršujem vsa zidarska in tesarska dela, kopalnice, kuhinje, porče, dimnike itd. Ogled brezplačen. 944-1470 486-5545 (FX)

For Rent

3 rooms, up. St. Vitus area. Utilities included. No children, no pets. 481-1382. (98,99)

FOR SALE

Chromatic accordion "Metrotone", 100 - 20 bass - 11 switches. \$700.00. 531-2745 (96-99)

V BLAG SPOMIN

obletnice smrti naših dragih staršev

34. obletnice smrti našega dragega očeta, starega in prastarega očeta.

JOSEPH MIHEVC

ki je umrl 28. decembra 1950

Čas beži v naglem teku.
34 let je že minulo.
Sedaj odšla je za Teboj
še naša ljuba mama.

Spominjamo se srečnih dni,
ko še živel med nami si,
sedaj žalujemo za Teboj,
a Tebe od nikoder ni!

Nikoli Te ne bomo pozabili
in vedno bomo Te ljubili.
Čeprav v hladnem grobu spiš,
v srcih naših Ti živiš.

Hvala, naš dobri oče in draga mama,
vso ljubezen ste nam dali,
vse moči in vse skrbi.
Rajski mir, nebeška sreča
naj vas spremljajo v večnosti.

Žalujoči ostali:

Josephine (Pep) Flaisman,
Sylvia Plymesser — hčerki;
Edward — sin; Glenna — snaha;
Albin, William — zeta;
vnuki in vnukinja ter ostali sorodniki.

Druge obletnice smrti naše ljubljene matere, stare in prastare mame.

ANTONIA MIHEVC

ki je umrla 29. dec. 1982.

Kako smo radi skup prišli
pri naši dobri mamici.
Zdaj pa žalostni smo vsi,
ker mamice več med nami ni.

Kje si, naša ljuba mama,
kje je mili Tvoj obraz,
kje je Tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?

Nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker Te več med nami ni.

V BLAG SPOMIN

ČETRTE OBLETNICE
NAŠEGA DRAGEGA MOŽA,
OČETA, STAREGA OČETA
IN PRASTAREGA OČETA

FRANK BUBNICK

Odšel je 29. dec. 1979.

Preteklo je pet let že,
ko hladna zemlja krije Te.
Zelo vsi smo Te ljubili,
in prezgodaj izgubili.

O, grenko je spoznanje to,
da Te med nami več ne bo;
čeprav v hladnem grobu spiš,
v srcih naših še živiš.

Žalujoči:

Pauline — soproga
Pauline Englehart — hči
George Englehart — zet
Laura — vnukinja
Tom in Rick — vnuka
Julie — pravnukinja
Joseph — brat, Milwaukee
Jacob — brat, Trieste
Independence, O., 28. dec. 1984.

(Photo by Tibor Gasparik)

Cleveland's 'Nationality' tree on display at Airport

City employees help Cleveland Mayor George Voinovich decorate the Sweet Heritage Christmas tree. They are (left to right) Claire Hosacco, Judy McNea, August Pust, Mayor Voinovich, his son Peter, wife, Janet, and Amy Dwyer.

City of Cleveland employees join Mayor George V. Voinovich and Mrs. Janet Voinovich in decorating Cleveland's Christmas tree on display at the Holiday Festival of Trees sponsored by the Junior League of Greater Cleveland.

Decorations for the tree were donated by various nationality groups through Nationality Services. The tree, entitled "Cleveland's Sweet Heritage," was made up of all handmade edible ornaments. The Holiday Festival of Trees raised money for various projects for Cleveland school children. Cleveland's tree raised about \$700 to go to the school children.

The tree is now on display at Cleveland Hopkins Airport in the main lobby for all to view free.

Happy Birthday

- Dec. 8 — Irene Rus, Willoughby Hills, Ohio.
- Dec. 13 — Maria Lah, of Willoughby Hills, Ohio.
- Dec. 15 — Lenka Chauby, of Willoughby Hills, Ohio.
- Dec. 18 — Caroline Stare, Ravenna, Ohio.

Fondest wishes to all from families and friends.

Meeting

Slovenski Dom AMLA Lodge No. 6 will meet on Tuesday, Jan. 8 at 7:30 at the Slovene Society Home on Recher Ave. Auditors please attend.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St. Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Avenue Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Roy G. Sankovic FUNERAL HOME

Sankovic-Johnston Funeral Home
NEWLY REMODELED AND EXPANDED

15314 Macauley Ave.

— Ambulance Service Available —

531-3600

Funerals to meet the financial status of all families.

Roy G. Sankovic, director

Family owned and operated for 82 years

GRDINA

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. — 531-6300

1053 East 62nd St. — 431-2088

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361 - 3112 — tel. št. 361-3112

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Srečno Novo Leto

želiva

sorodnikom, prijateljem in znancem

August Dragar in hčerka Marta

29308 White Rd.
Willoughby Hills, Ohio

Srečno Novo Leto

Lojze in Štefka Jarem z družino

922 E. 214 St. — Euclid, Ohio 44119

Srečno Novo Leto

Družina Lojze Mohar

Wickliffe, Ohio 44092

Happy New Year

Mrs. Edward J. Kovacic

7308 Hecker Ave., Cleveland, Ohio 44103
431-3011 Notary Public

Srečno Novo Leto

Družina

Frank in Marija Stropnik

20350 Trebec Ave. Euclid, Ohio 44119

NOW

8.24%
Effective Annual Rate

INDEPENDENT
SAVINGS

Checking

1515 E. 260th, Euclid, Ohio 44132 731-8865
920 E. 185th, Cleveland, Ohio 44119 486-4100
2765 Som Ctr. Rd., Willoughby Hills, Ohio 44094 944-3400
27100 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143 944-5500

A Subsidiary of Independent Share Corp.

Deaths

JULIJA RIJAVEC

Julija Rijavec of 6613 Schaefer Ave. passed away December 26 after a short illness. She was 88. Born Julija Petrovčič in the village of Podkraj pri Colu in the Slovenian Primorsko region, she came to Cleveland in 1957 from the city of Gorica, where she spent most of her life. In Cleveland she resided with her daughter, Paola Rijavec. She also leaves daughters Kati Burjes, Julijana Gorenssek, Hermina Bonutti and Marija Kozman, sons in law Lojze Burjes, Frank Gorenssek, dr. Karl B. Bonutti and Ivan Kozman, 12 grandchildren and 3 great grandchildren. She was a member of the Altar Society at St. Vitus Church and of the Third Order of St. Francis. The funeral will be Saturday morning from the Zele Funeral Home, 6502 St. Clair Ave. with Mass at St. Vitus Church and burial at All Souls Cemetery, Chardon, Ohio. Visitation at the funeral chapel will be today between 2 and 5 and 7 and 9 p.m.

JEAN L. BASKOVIC

Jean L. Baskovic (nee Prime) died recently. She was the wife of Vincent (dec.); mother of Vince (dec.) and Janice Chase; grandmother of Dino and Jessica; daughter of Anton (dec.) and Jennie (nee Arko); sister of Anthony (dec.) and Lois DiCicco; mother-in-law of Victoria and Lawrence; and sister-in-law of Joseph Baskovic (National Vice President of KSKJ). She was a member of AMLA Lodge No. 37 and A.F.U.

Funeral Services Friday, Dec. 28 at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair at 9:30 a.m. and at St. Vitus Church at 10 a.m. Interment Holy Cross Cemetery.

JOSEPH DROBNICH

Joseph Droblich, 96, died recently. He was the husband of Angela (nee Debelak) (dec.); father of Frank (dec.), Gabriel, and Elsie (dec.); brother of Frank (dec.), Terezija Mrse (dec.), and Marjata Droblich (Yugo.); grandfather of Mark and Bruce Zaborowski; great-grandfather of Ben, Brian and Brad.

Friends will be received at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair today 2-4 and 7-9. Funeral will be Saturday, 10:30 a.m. at the chapel, and at 11 a.m. Mass at St. Vitus Church. Interment at Calvary Cemetery.

Collinwood Slovenian Home

15810 Holmes Avenue
Cleveland, Ohio 44110

The annual shareholders meeting of the Collinwood Slovenian Home will be held on **Sunday, February 3, 1985 at 2:00 p.m. in the lower hall.**

Directors for the coming year will be elected. You will hear a report of our progress during the past year. Shareholder are cordially invited.

Frank Koncilja, Secretary

ANTOINETTE M. BIJEK

Antoinette M. (Toni) Bijek died Wednesday afternoon, Dec. 26 after a two month illness.

She was the daughter of Anton and Elizabeth (nee Jaksic) Bijek; sister of Vida Schmidt and the following deceased: Melanie Reese, Josephine Dorsey, Elizabeth R. Grdina; aunt of Roger Dorsey and Betty, Tonia, and Gina Grdina; great aunt of three.

Toni and her sister Vida Schmidt were the proprietors of Bijek Tavern, a long-established family business at E. 38th and St. Clair Ave.

The Funeral Mass will be Saturday, Dec. 29 at 10 a.m. at St. Mary's Church on Holmes Ave. Interment at Calvary Cemetery. Friends may call at the Grdina Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd. today from 2-4 and 7-9 p.m.

KATI TISOVEC

Kati Tisovec, 102, died at the Slovene Home for the Aged where she had been a resident since 1981.

She was born in Staeska, Yugoslavia and came to Cleveland in 1921. From 1936 to 1962 she and her late husband ran a farm on Dayton Road in Madison, Ohio. She lived in Euclid from 1963 to 1981. She was a 50-year member of AMLA No. 4.

Mrs. Tisovec is survived by sons Joseph and Louis of Euclid. A daughter Mary Perme preceded her in death as did a sister Mary Misich.

Friends were received at Zele Memorial Chapel. Donations in her memory to the Slovene Home for the Aged would be appreciated by the family.

ANTHONY S. KASINAC

Anthony S. Kasinac, 68, died in Mt. Sinai Hospital Dec. 26 after a short illness. He was born in Cleveland and lived at his present address for 30 years. He was a U.S. Army veteran of WWII. He was employed as a shipping clerk for 25 years at the Speed Selector Inc., retiring in 1967.

He was the husband of Betty (nee Ferguson), father of Judith Smerritt and Patricia Lansky; grandfather of four; brother of Peter (dec.), Mary Cvetic, and Ann Hocevar.

Friends were received at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. where services will be held today at 1:30 p.m. Interment in Whitehaven Cemetery.

JOHN A. LESKOVEC

John A. Leskovec, 68, of 1721 E. 230 St., Euclid died in Euclid General Hospital on Sunday, Dec. 23 after a long illness.

Mr. Leskovec was born April 18, 1916 in Forest City, Pennsylvania. He came to Cleveland in 1929. He was a former resident of Miner Road in Highland Heights and lived at his present address for eight years.

He was employed at the Chase Brass & Copper Co. as a supervisor in the Rod Mill for 42 years. He retired in 1976.

He was a member of SNPJ No. 26, Euclid Pensioners, and the Euclid Eagles Erie 2221.

He was the husband of Olga (nee Vehar); father of Anthony and Janice Boni (Boston); grandfather of three, great-grandfather of one; and the brother of Jean Samsa (Fla.), and Joseph.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152nd St., where services were held Thursday at 10:30 a.m. Interment at All Souls Cemetery. Family would appreciate donations in his memory to Slovene Home for the Aged or the Cancer Society.

MARY KOROSK

Mary Korosec (nee Kovac), 84, of 18621 Shawnee Ave., died in the emergency room of Euclid General Hospital on Monday, Dec. 24.

She was born in Brazil and came to the U.S. as a small child. She was a member of KSKJ No. 162 Mary Magdalene.

She was the widow of Frank who died in 1972; sister of Rose Miskey, Joseph, Frank, Victor, Carl, Mathew, Tony, Raymond and the following deceased: Sister Amandis S.N.D., Jane Gornick, Fred and Louis; aunt of many nieces and nephews; and great-aunt.

Anton M. Lavrisha

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvjetnik)

Complete Legal Services
Income Tax - Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

From Slovenia

Maps of Slovenia
and Yugoslavia
Records and Cassettes
Books
CALENDARS FROM
LJUBLJANA

Art Treasures of Slovenia
1985 wall calendars with
beautiful pictures.

For more information
write or call:

Tivoli

Enterprises

6419 St. Clair Ave.
Cleveland, OH 44103
(216) 431-5296

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., where services were held Thursday and at Our Lady of Perpetual Help Church. Interment at Calvary Cemetery.

COMING EVENTS

Sunday, Feb. 17

St. Mary's Parish Annual Venison Dinner at the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., to benefit the Slovene Home for the Aged. Dinner is served from 3-5 p.m., followed by music and entertainment.

Tickets available at parish and American Home office.

Lodge 37 sends \$20

Editor:

I have enclosed a check for \$20.00 as a Christmas donation from St. Cecilia Lodge No. 37 to the American Home newspaper.

Best wishes for a Merry Christmas and a Happy New Year.

from all the members
Mrs. Jean McNeill, Sec'y.
Cleveland, Ohio

Kuhar Gives Abortion Talk

Bogomir Kuhar, P.D., founder of Pharmacists for Life, will give a talk at Notre Dame College in South Euclid, Ohio at 7 p.m. on Sunday, Jan. 20. The speech will be part of Notre Dame's Memorial for the Jan. 22, 1973 Supreme Court decision, Roe vs. Wade, which opened the door for abortion on demand.

Kuhar's talk will be "Abortion and the Drug Industry: Pharmac Ethics at a Crossroads" will focus on the use of fetal remains in drugs and cosmetics as well as pharmaceutical firms which are promoting the use of abortifacients and abortive devices.

Also speaking will be Mr. and Mrs. Zabor of Zabor Funeral Home, long active in the Cleveland area right to life cause.

Following the talks will be a special memorial Mass at 8:30 p.m. The program is open to the public. For more information call Kuhar at 431-1035 or Jackie Tengler, program organizer at 291-6545.

AL PLANTAN'S

Genuine Old-Fashioned Slovenian Klobase!

WE SHIP ANYWHERE!

5 lbs. - \$14 plus \$3 Parcel Post

10 lbs. - \$26 plus \$4 Parcel Post

Order Now - P.O. Box 304, DePue, IL 61322

PHONE (815) 447-2538

UP TO DATE: JOSEF'S

Elegance

New Look's 85

We Listen

5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts. Ohio 44143
461-8544 461-8545

New Year Eve Party

sponsored by the Directors of the
Slovenian Workmen's Home

Waterloo Road, Monday, Dec. 31.
SIT-DOWN DINNER 7 - 9 p.m.
DANCING to KUHAR'S ORCHESTRA 9 to 1 a.m.
HATS, NOISEMAKERS
For Reservations call Millie Bradac 481-0047,
Steve Shimits 531-2281, or Ceil Wolf 261-0436

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina newspaper:

- Joseph Sedey, St. Charles, Ill. — \$7.00
- John Smerdell, Pittsburgh — \$5.00
- Zory Glazer, Euclid — \$5.00
- Mary Coffelt, Milwaukee, Wis. — \$5.00
- Tine Susnik, Toronto — \$10.00
- John Marentic, Toronto — \$20.00
- Anna Stanisa, Euclid, O. — \$2.00
- Frank Golf, Joliet, Ill. — \$2.00
- Ivan Horvat, Mississauga, Ont., Canada — \$2.00
- Alojz Ljubec, Madison, O. — \$2.00
- Mary Wolf Noggy, Euclid — \$3.00
- Jane A. and Alyce Royce, Cleveland Hts., O. — \$25.00
- Mrs. Lesar, Arrowhead Ave., in memory of granddaughter Katherine Pokrant — \$10.00
- Anton Zgoznic, Eastlake, O. — \$2.00
- Alexandra V. Musulin, Broadview Hts., O. — \$2.00
- Marjan Gaspersic, Euclid — \$2.00
- Jože Skrijanc, Pueblo, Colo. — \$2.00
- Ignacij Hren, Euclid — \$12.00
- Victor Tominec, Richmond Hts., O. — \$2.00
- Josephine Juhant, Cleveland — \$2.00
- Rose Fajdiga, Cleveland — \$2.00
- Karl and Helena Klesin, Ridgewood, NY — \$12.00
- Joseph and Steffie Smolic, Euclid — \$22.00
- Anthony J. Sustarsic, Euclid — \$10.00
- Paul Dolenc, Reston, Va. — \$5.00
- Alojz in Joži Horvat, Berwyn, Ill. — \$7.00
- John Hainrihar, Richmond Hts., O. — \$2.00
- Bogo Avsec, Mississauga, Ont., Canada — \$5.00
- John and Marija Brodnick, North Port, Fla. — \$12.00
- Anne and Joe Parker, Euclid — \$10.00
- Alice Kuhar, Cleveland — \$10.00
- Louis V. Jerin, Belleville, NJ — \$5.00
- Antonia Tolwinski, Chicago — \$12.00
- Tine Susnik, Toronto — \$10.00
- Ivan Hrovat, Mississauga, Ont., Canada — \$2.00
- John Marentic, Toronto — \$20.00
- Frank Golf, Joliet, Ill. — \$2.00
- Anna Stanisa, Euclid — \$2.00
- Mary Samsa, Independence, O. — in memory of her deceased husband, John Samsa — \$10.00
- Frank Mejac, Milwaukee — \$2.00
- Anton Meglič, Cleveland — \$12.00
- Ivan Plečnik, New Middletown, O. — \$2.00
- Anonymous, Solon, O. — \$100.00
- Frances Zakrajsek, Cleveland — \$10.00

- M. Zallnick — in memory of John F. Zgonc, 6th anniversary on Dec. 2nd, from his mother, wife, and family — \$20.00
- Korotan Singing Society, Cleveland — \$20.00
- Milka Jeram, Cleveland — \$2.00
- Maria Zupancic — \$2.00
- Mrs. Andrew Kovach, Euclid — \$5.00
- Teresa Ferraccioli, Cleveland — \$2.00
- Anonymous, Toronto, Ont., Canada — \$58.00
- Mrs. Louise Raddell, Cleveland — \$2.00
- Daniel and Marija Kranjc, Wickliffe, O. — \$7.00
- Victor and Tončka Lamovec, Richmond Hts., O. — \$6.00
- Anton and Anna Gaber, Chicago — \$2.00
- Mrs. Mary Obreza, Cleveland — \$2.00
- Katie Pavli, Richmond Hts., O. — \$2.00
- Danica Chermas, Cleveland — in memory of her mother, Ivanka Stegne — \$20.00
- Angela Gospodaric, San Francisco, Calif. — \$7.00
- Milan Zajec, Cleveland — \$7.00
- Josephine Knific, Cleveland — in memory of deceased sister, Frances Debevec, Slovenia — \$10.00
- Frank Wurzer, Euclid — \$2.00
- Frank and Ann Novak, Euclid — \$10.00
- Andrew Percic, Minneapolis, Minn. — \$2.00
- Lawrence Rozman, Richmond Hts., O. — \$7.00
- Dusan Svetlic, Milwaukee — \$2.00
- St. Mary's Altar Society, Cleveland — \$50.00
- Federation of American Slovenian Citizens Club — \$10.00
- Nettie Mihelich, Cleveland — \$100.00
- Jakob Strazisar, Chicago — \$12.00
- Matt Hutar, Euclid, O. — \$2.00
- Janez Kosir, Cleveland — \$2.00
- Emma Gallien, Cleveland — \$2.00
- Karol Bojc, Euclid, O. — \$2.00
- Mary Crtalic, Willoughby Hills, O. — \$2.00
- George Panchur, Euclid, O. — \$2.00
- Mary Muller, Scottsdale, Ariz. — \$2.00
- Mrs. Helena Mauser, Toronto, Ont., Canada — \$8.00
- Rudi Kotar, Milwaukee — \$4.00
- Martha Washington No. 38 AMLA, Cleveland — \$25.00
- Poldica Podgornik, San Francisco, Calif. — \$10.00
- Dramatic Club Lilija, Cleveland — \$20.00
- Milan Goršek, Cleveland — \$7.00
- Antonia Hrvatin, Cleveland — \$5.00
- Ljudmila Bohinc, Cleveland — \$7.00
- Tabor, DSPB, Cleveland — \$10.00
- Anton Vegel, Euclid, O. — \$7.00
- Leopold Seme, M.D., Olympia Fields, Ill. — \$10.00

- Anton Gregorc, Cleveland — \$2.00
- Rozalija Zupancic, Cleveland — \$10.00
- Michael D. Polensek, Cleveland — \$15.00
- Nettie Bukovnik, Gates Mills, O. — \$14.00
- Theresa Teskac, Cleveland — \$1.00
- Anonymous, Cleveland — \$7.00
- Stefan Marolt, Cleveland — \$10.00
- Frank Kuhel, Cleveland — \$2.00
- Frances Vadnal, Aliquippa, Pa. — \$2.00
- Koloman Grabar, Holley, NY — \$2.00
- Lodge Mir No. 10 AMLA — \$25.00
- Lodge Slovenski Dom No. 6, AMLA — \$50.00
- Mary Otonicar, Cleveland — \$2.00
- Mary Zajec, Cleveland — \$6.00
- Frances Jelar, Cleveland — \$3.00
- Mike Potočnik, Aurora, Minn. — \$20.00
- Slovenska Pristava, Inc. — \$50.00
- Gliha, Pagon, Maleckar families in memory of Tony and Will Gliha — \$15.00
- Anonymous, Cleveland — \$25.00
- Louis Zupancic, Cleveland — \$5.00
- Viktor Tominec, Highland Hts., O. — \$5.00
- Louis Petric, Cleveland — \$2.00
- Anthony Pozelnik, Cleveland — \$12.00
- Rudolf Kolarič, Sr., Wickliffe, O. — \$7.00
- Mrs. Ivanka Novak, Euclid, O. — \$7.00
- Cyril and Mary Grilc, Pompano Beach, Fl. — \$7.00
- Theresa Percic, Euclid, O. — \$7.00
- John Taychman, Elmhurst, Ill. — \$7.00
- Mike Buckovič, Cleveland — \$2.00

Donates \$25

Editor: In grateful appreciation of your efforts and those of Dr. Susel and your staff in keeping our Slovenian community well informed through the Ameriška Domovina, we of the Lorain Slovenian Button Accordionists Assn. would like to present you with the enclosed check in the amount of \$25.00 for your Printing Press Fund.

Many thanks also to you for the many times you have publicized our organization's activities and those of our Slovenian Home in Lorain.

Our best wishes to you for a Merry Christmas and a Happy and Prosperous New Year.

Wayne J. Golob
President/Director

**FOR ALL YOUR
CHRISTENING
NEEDS
ANZLOVAR'S
DEPT STORE**

SPINACH DIP
1 pke. vegetable soup mix
1 cup sour cream
1 cup mayonnaise
1 (10 oz. pkg.) frozen chopped spinach
3 small green onions (finely chopped)

Cook or thaw frozen spinach. Rinse, drain and squeeze out excess liquid. Combine all the ingredients in a medium size bowl. Mix thoroughly. Chill for three hours, serve.

Makes 2 1/2 cups.

Serving idea: Cut out center of unsliced loaf of rye bread and fill with spinach dip. Use bread for dipping.

CRANBERRY-ORANGE MUFFINS
(Great for breakfast, a mid-night snack or anytime in between. These muffins freeze beautifully.)

1/2 cup butter or margarine, softened
1 cup sugar
3 eggs
2 teaspoons grated orange peel
1 1/2 teaspoons vanilla extract
2 cups all-purpose flour
2 1/2 teaspoons baking powder
3/4 teaspoon salt
1/2 cup milk
2 1/2 cups coarsely chopped fresh or frozen cranberries.

Preheat oven to 375°F. Lightly grease sixteen 2 1/2-inch muffin-pan cups.

In large mixer bowl cream butter or margarine and sugar until light and fluffy. Add eggs one at a time, beating well after each addition. Add orange peel and vanilla. In small bowl combine flour, baking powder and salt; mix well. With mixer at low speed add dry ingredients alternately with milk, beginning and ending with dry ingredients. Fold in cranberries. Spoon batter into prepared cups, filling each three quarters full. Bake 20 to 30 minutes until golden. Cool 5 minutes in pans; turn out onto wire rack. Serve warm. Makes 16. They are 185 calories each.

STIR FRY BEEF AND VEGETABLES

This delicious main dish takes about 15 minutes from start to finish and it's low in calories, too.

1 lb. lean boneless top round steak, cut 3/4-in. thick
1 tbs. salad oil
3 cups diagonally-sliced zucchini
1 cup carrots cut into match-stick-thin strips
1/2 cup diagonally-sliced green onion
1 medium clove garlic, minced
1/4 tsp. ground ginger
1 tbs. cornstarch
1/2 cup water
1 can (10 3/4 oz.) beef mushroom soup
1/2 cup water chestnuts cut in half
1 tsp. soy sauce
2 cups cooked linguini

Freeze meat 1-hour until firm

to make slicing easier. Slice into very thin strips. Heat oil in large non-stick skillet over high heat. Cook zucchini, carrots and onion with garlic and ginger, stirring quickly and frequently until vegetables are tender-crisp, about 2 minutes.

With a slotted spoon, remove vegetables onto warm plate and keep warm. Add meat to oil left in skillet and stir-fry until its color just changes, about 5 minutes. Spoon off drippings.

In a cup, blend cornstarch smoothly with water. Return vegetables to skillet. Add soup, water chestnuts, soy sauce and cornstarch mixture. Cook, stirring constantly until thickened. Toss with linguini.

Serve immediately with additional soy sauce. makes 4 servings.

Letters

Enjoys paper

Editor: I wish to tell you how much I enjoy reading Slovenian stories and history and heritage and culture in both Slovenian and English.

I came here in July of 1915. Happy Holidays.

Angela Okleson
Cleveland, Ohio

Sends \$50.00

Editor: Enclosed is a gift toward the new printing press in the amount of \$50.00.

Have enjoyed reading the paper. I learned to read Slovenian when I was in the third grade at St. Mary's School from Anna Hribar, sister of Father Paul Hribar. Both were killed at a railroad crossing in Euclid, Ohio in October, 1917. I still have a copy of the old "Clevelandska Amerika" from 1922 the year my father was fatally injured in an industrial accident.

Keep up the good work. You are making people happy.

Mary J. Princ
Cleveland, Ohio

Wants to Cover Virginia Area

Editor: Thank you for a good paper, excellent coverage of articles submitted and very informative. Keep it up.

Because I live in Virginia I would like to start a column about what's going on here. If there are Slovenes in this area I would love to hear from you.

Norman Bogatay
907 Etna Dr.
Newport News, VA 23602

EDITOR'S NOTE: Go to it. Keep it short, and slant the news towards Slovenian involvement.

TRIANGLE CLEANERS
Expert Tailoring and Alterations
Phone 432-1350
1136 E. 71 St.
ROSIE JAKLIČ, lastnica

HAPPY NEW YEAR

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

8

AMERIŠKA DOMOVINA, DECEMBER 28, 1984

(Photo by James V. Debevec)

Charles Ipavec, (standing, left), president of the Federation of Slovenian National Homes in Cleveland, tells the representatives of the 10 halls at a Christmas Party on Tuesday, Dec. 18 at the Slovenian National Home on St. Clair there will be another Awards Banquet on the third Sunday of March. Each hall will have one honoree. The two main honorees will be Bishop A. Edward Pevec, and Julia Zalar. Ipavec also announced there will be another special edition of the American Home outlining each honoree's history, plus a story about each hall. The theme this year will be Mothers.

Memo from Madeline:

By Madeline Debevec

Wanda Koch and Frank Vegel are wed in Michigan

Petersburg, Mich. — Wanda M. Koch and Frank Vegel exchanged sacred wedding vows during a double-ring ceremony and noon nuptial Mass recently in St. Joseph's Catholic Church, Ida. The Rev. Edward Kuefer was the celebrant. Paul Gerweck, guitarist, and Renee Gerweck, soloist, provided the music.

Parents of the couple are Mr. and Mrs. Verland A. Loveland of 2941 Jackman Rd., and the late Sigmund Koch, and Mr. and Mrs. Anton Vegel of Euclid, Ohio.

Given in marriage by her father the bride wore her sister's white single-knit wedding gown with lace and pearl appliques, long sleeves and an A-line skirt.

Her wreath of silk flowers secured a finger-tip veil. She carried a cascade of roses, carnations, stephanotis, baby's breath and English ivy.

Dollie Clark attended as matron of honor and Annie Osredkar was a bridesmaid.

Joseph Koch served as best man. Tony Vegel served as an usher.

After a reception at St.

George's Cultural Center, Monroe, Mich., the couple left on a wedding trip to Europe. They will make their home in Westlake, Ohio.

The bride is a 1980 graduate of Ida High School and a 1982 graduate of Monroe County Community College. She is a licensed cosmetologist and plans to work in Rocky River, Ohio.

Her husband, a 1976 graduate of St. Joseph's High School, Cleveland, served four years in the Air Force. He is employed by the GTE SPRINT Communications Corp. in Rocky River.

The Dec. 2nd Sunday Recital Series at the Cleveland Music School Settlement featured Middle European ethnic Music from past and present. It was quite remarkable to see that Slavko Avsenik's name was included with names such as Dvorak, Brahms and Chopin. "The Happy Slovenes" orchestra featuring Duke Marsic proudly performed original Avsenik polkas and waltz for this occasion. The program was recorded by WCLV-FM

(95.5) and will be aired on Jan. 4th at 1:30 p.m.

* * *

Congratulations to Mr. and Mrs. John Keck (Carolyn Vercek) of Leesville, South Carolina on the birth of a baby boy, Christopher Anthony on Dec. 8th. He weighed 7 lbs., 3 ozs., and was 21 inches long. This makes the 8th grandchild for Eugene and Vida Vercek of Maple Hts., Ohio.

* * *

Bill and Jean (Debevec) Edwards of Tempe, Arizona recently celebrated their 35th wedding anniversary in Ireland. A priest friend showed them all the wonderful attractions in Ireland where they had a tremendous time. Jean is the brother of James Debevec, publisher of American Home.

* * *

Paul Lavrishia of the Nationality Broadcasting Network announces there will be a special broadcast over Radio-TV Ljubljana, Slovenia, Yugoslavia every second Saturday of the month for anyone wishing to send their friends and relatives greetings from the states. The airtime will be between 8-11 p.m. For further information contact Paul Lavrishia at 391-7225 or

Wanda and Frank Vegel

call N.B.N. at 221-0330.

* * *

George T. and Susan Matic became the proud parents of their first born, a son, Nicholas George. He saw the light of day on Dec. 21 at Euclid General Hospital. He weighed in at 7 lbs., 3 ozs. Proud grandparents are Ivanka and George Matic of Euclid, and Alton and Vivian Tenniman of Massachusetts.

* * *

Wishing a Healthy, Happy and Prosperous 1985 to all!

Special Thanks to:

Marie Orazem who donated \$10.00 to the American Home in memory of Dorothy Borris.

Lodge Cleveland No. 9 AMLA who donated \$25.00 to the American Home Printing Fund. Thanks a million for your thoughtfulness.

The Lorain Slovenian Button Accordionists Association who donated \$25.00 to the American Home Printing Press Fund.

Slovenski Dom No. 6 of AMLA who donated \$50.00 to the American Home New Press Fund. Many thanks for your generosity.

In Memoriam

Editor:

My husband, John A. Fakult, died on November 23 of lung cancer after an illness of 18 months. I'm sending a check for \$20.00 to the Printing Press Fund in his memory.

Sincerely,
Helen Fakult
Euclid, Ohio

(Photo by Tibor Gasparik)

Steve Valencic (left) tells the audience of over 100 at Cleveland City Hall's special Christmas Party at the mayor's office on Wednesday, Dec. 19 about the recent improvements in the fire department. Listening is Mayor Voinovich (with hands in pockets), and sitting is the venerable Chester Koch, co-ordinator of Patriotic Activities, while next to Valencic is

Joseph Valencic, Board of Examiners, Plumbers and Electricians. Four members of the ethnic community were appointed or reappointed to important positions on various city boards. Steve Valencic is Secretary of Fire, Cleveland Fire Dept., Richard Jablonski is Chairman of the Zoning Board of Appeals, and Stefan Deubel, a member of Port Authority.

Special to KSKJ Readers

By special permission of the KSKJ Publications Board the American Home Publishing Co., Inc. has been granted permission to include this newspaper with the regular issue of the Glasilo.

This is a sample issue of the "Ameriška Domovina" newspaper which is printed with the Catholic slant, and its goals are to make interested readers aware of their Slovenian heritage and enable them to take pride in their ethnic background.

Typical issues report events in various nationality communities throughout the United States and Canada. It also focuses on interesting Slovenian personalities. The paper encourages people from different communities to send in their written news and photos.

Coming events in the ethnic community are publicized, and usually there are recipes and often travel reports.

The Tuesday paper is entirely in the Slovenian language, while the Friday edition is half Slovenian, half English. There is a large number of subscribers who take only the Friday edition.

If you would like to receive four weeks of the paper for free, just fill out the enclosed post card and drop it in any mail-box, postage free or call us at (216) 431-0628.

O NAŠIH PRIZADEVANJIH

Pred vami je ta posebna izdaja *Ameriške Domovine*, ki smo jo pripravili v zvezi z današnjim simpozijem o izboljšanju vsebine tega časopisa, ki bo na Slovenski pristavi. Za to posebno številko so prispevali članke mnogi naši redni dopisniki in se jim na tem mestu zahvaljujem v svojem imenu in v imenu »Prijatelj Ameriške Domovine«, ki so simpozij in piknik, ki bo jutri na Pristavi, organizirali.

Iz člankov, ki jih boste našli v tej posebni izdaji, je jasno, da ima vsak dopisnik svoje misli, svoj poudarek, svoje gledanje. Enotni pa so v tem, da je nadaljnje izhajanje tega časopisa nekaj zelo važnega za slovensko skupnost v ZDA in tudi Kanadi. O tem smo menda vsi prepričani, vsaj vsi, ki smo na *Ameriško Domovino* naročeni. Kot piše g. France Rozina, naš milwauški dopisnik: »Čeravno se vselej vsi z vsem ne strinjamo, moramo zaradi glavnega namena skupaj prijati, ker v skupnosti je sila in moč.«

Težava pri tem je, da smo Slovenci v ZDA in tudi Kanadi močno sprti. Vsak, ki vsaj površno pozna razmere v slovenski skupnosti, ve, da gre dejansko za več slovenskih skupnosti. Vsi se seveda imamo za Slovence, govorimo isti jezik itd. En del skupnosti je pa veren, drugi ni. En del iste slovenske skupnosti nima pomislekov glede režima v stari domovini, drugi del pa temu režimu nasprotuje. In ni misliti, da so vsi verni Slovenci hkrati sovražniki režima v »starem kraju«, neverni pa vsi zagovorniki tega režima. Našteval bi lahko še in še.

Kje v tej zmešnjavi nasprotujočih si hotenj in gledanj stoji *Ameriška Domovina*? Mnogi, ki z našim stališčem ne soglašajo, predlagajo namreč, da bi morali spremeniti uredniško politiko tako, da bi postal list sprejemljiv »vsem« Slovincem. Opustili naj bi kritiziranje slovenskega režima, kaj šele, da bi kdaj utegnili kritizirati koga od ameriških Slovencev, ali kako organizacijo, zaradi pretesnega sodelovanja z režimom v Ljubljani. Če bi izbrali to pot, bi nehali biti to, kar smo od vsega početka. Seveda želimo, da bi bil list glede vsebine boljši, da bi imeli veliko več dopisnikov, da bi bili zmožni obravnavati področja, ki jih sedaj ignoriramo, ker nimamo nobenega, ki bi lahko o njih pisal. Kot doslej, bomo tudi v bodoče poročali o kulturnih in drugih dogodkih v slovenskih naselbinah v ZDA in Kanadi. Pisali bomo tudi o gostovanjih iz Slovenije, čeprav so nekateri naši bralci in naročniki (ne gre vedno za eno in isto osebo!) mnenja, da s takim poročanjem delamo propagando za režim in prorežimske tukajšnje Slovence.

V dosedanjih naših prizadevanjih, je nam uspelo najti nekaj novih dopisnikov. Nadaljevali bomo s tem iskanjem. V naslednjem letu nameravam obiskati nekaj slovenskih naselbin izven Clevelanda, pri tem pa se srečati z rojaki in rojakinjami z namenom, da jih pridobim kot sodelavce lista. Priznati je treba, da je slovensko govoreča skupnost v ZDA, naj pripada temu ali onemu prepričanju, vedno šibkejša. Kljub temu, še vedno je nas dovolj, da ohranimo pri življenju in celo oživimo ta naš zadnji neodvisni, demokratični slovenski časopis v Ameriki - *Ameriško Domovino*!

Rudolph M. Susel

Beseda, zavest, vzajemna moč

Stara modrost je vedela povedati, da je tisk velesila. Gotovo je to veljalo za dolgo dobo od Guttenbergove iznajdbe tiska do časa, ko se je temu pridružila iznajdba radijskih valov, iz česar izhajata radio in televizija. Vendar obadva nista mogla spodriniti tiskane besede, čeprav sta mogočna in danes dominirata na širokem polju obveščevanja. Vsi trije se poslužujejo besede (in deloma slike), a je med njimi vendarle pomembna razlika. Beseda na radiu in televiziji je bežna, hipna, zaslišiš jo, pa takoj izgine, in če si jo preslišal, je zgubljena. V poplavi besed o važnejših besedah ne moreš razmišljati ali se pri njih pomuditi, med tem ko je natisnjena beseda stalna, trajna, k nji se lahko povrneš, pomudiš in razmišljaš, ne da bi ti druge besede ušle.

Slovenska beseda

Zato je tiskana beseda tudi danes vsaj tako pomembna kot je govorjena, dostikrat še bolj. Pomembnost tiskane besede v domačem, materinem jeziku pa zadobi neizmerno veljavo povsod tam, kjer je govorjeno besedo mogoče poslušati le v drugem jeziku. Pri tem mi je v mislih slovenski jezik, beseda naših mater in babic, naših očetov in dedov, ki so jo pred 100 leti začeli prinašati v to deželo, jo zvesto hranili, za vojo nje zidali cerkve in domove, ustanavljali društva in podporne ustanove, v njej govorili in prepevali, posebno pa tudi skrbeli, da se je ohranjevala v slovenskem tisku.

Poglejmo samo našo *Ameriško Domovino*, ki se bliža častitljivi starosti 90 let in se spomnimo, kako je bila slovenska po Ameriki raztresena narodna družina vedno na nogah, kadar je listu ob prehodnih krizah pretila nevarnost. Skupno so poprijeli, da list ohranijo in ga še izboljšajo, ker so vedeli, da bi z njim zgubili dragocen vir materine besede in glasnika narodne zavesti. In so ga vzdrževali, čeprav v zmanjšani obliki, pri življenju do naših dni. Ti ljudje legajo drug za drugim v grob, punčica njihove zvestobe in ljubezni pa pada iz krize v krizo in je nevarno, da kljub novim strojem in prizadevanjem lastnika, težav ne bo mogoče premagati in bo list propadel. Zakaj?

Naj takoj povem, da je ta-le moja poslanica namenjena drugemu in tretjemu in četrtemu rodu slovenskih emigrantov v Ameriki in Kanadi. Vi ste seme, vsejano na ta kontinent od onih, ki sedaj odhajajo v onstranstvo, da bi iz njega rastla slovenska prisotnost na tujem, katero so oni tako zvesto negovali. Izgleda pa, da nove generacije te bogate dedi-

ščine ne jemljejo resno, nanjo pozabljajo ali pa jo celo zamestavajo. Tem velja moje pisanje v tej posebni izdaji AD.

Ali se spleča?

Današnji svet vse meri po tem, ali se spleča. Toda to merilo je za zrelega celotnega človeka vsekakor mnogo prekratko. Saj so na svetu vendar stvari, ki se ne splečajo, pa jih vendar radi imamo, saj človek ni samo iz telesne snovi, ampak ima tudi notranje, duhovno življenje, ki se ne meri po tem, ali se spleča. So tu dejstva, potrebe in želje, ki jih sploh ne moremo meriti s splečevanjem, a so same na sebi velike vrednote. Med te spada materni jezik, zavest narodne pripadnosti in pravilno ocenjevanje potencialne moči vzajemne skupnosti.

Mnogo slovenskih Amerikancev sedanje generacije zna zelo malo ali pa prav nič slovensko. Krivcev ne bomo iskali. Dom je pač nadomestila šola in ulica. A potomci slovenskih staršev so tudi v četrtem in in naslednjem rodu po krvi, narodnosti in jeziku ameriški Slovenci, pa naj se tega zavedajo ali ne. Tu je jedro problema in tu leži naloga tistih, ki se hvalevredno zavzemajo za ohranjanje slovenske dediščine, kamor sodi tudi beseda in tisk. Tej generaciji bi trebalo na neki način dopovedati, da izvirajo iz slovenskega naroda, da je njihov izvorni jezik slovenščina in ne angleščina, katera je občevalni jezik. Naravna težnja vedeti, od kod sem, kje in v čem je moja pristnost in iz nje izvirajoča moč in ponos, nudi nekaj upanja na uspeh, čeprav je bila že mnogo zamujenega.

Kadar bi bilo pri sedanjem rodu vzbujene dovolj živo zanimanje za zgoraj opisano problematiko, bi se šele odprla možnost vključitve tega rodu v zanimanje za vzdrževanje slovenskih ustanov, tako verskih kakor narodnih (to dvoje je bistveno in tesno povezano), vključno slovenska tiskana beseda. Jaz druge poti ne vidim. Kako to pot nastopiti, da bi nas privedla do uspeha, zahteva načrtno in taktično pripravo, kakršno začenjajo znani »Prijatelji Ameriške Domovine«, da bi ta list rešili propada. Morda bi se obnesla dobro organizirana propaganda od ust do ust zlasti med člani različnih organizacij predvsem ob njihovih prireditvah, vključno ples, ki ga mladina tako zelo rada ima. Ali morda bi kazalo poskusiti s prijetnimi letaki, na primeren način razposlanimi širom Amerike in Kanade, ko so naši ljudje tako zelo razpršeni po tem ogromnem prostoru? In še kaj podobnega ali celo boljšega!

Zavest pripadnosti

Vsak tudi skromen odziv na take akcije bi bil zelo pozitiven. Vzpostavil bi se na široko razvejan kader aktivistov, s katerih pomočjo bi se začelo delo nadaljevalo in razširjalo. Ali bi ne bilo celo mogoče sestaviti krajeven seznam družin, kjer je še živ slovenski duh? Taka naloga bi pripadla slovenskim duhovnikom, kjer v svojem dušnopastirskem delokrogu, raztreseni po vsej Ameriki in deloma Kanadi, pridejo v dotik s temi ljudmi. Vsak tak dotik bi zbudil slovensko zavest, da niso osamljeni, da so kot potomci junških in podjetnih prednikov v vesti dolžni varovati in ohranjati njihova izročila, kakor se izražajo v njihovih narodnih in verskih ustanovah, in kakor njihov duh naprej živi v slovenski tiskani besedi. Na čelu tej besedi stoji že blizu 90 let *Ameriška Domovina*.

Ali mislite, da tako organizirano podjetje nima nobene možnosti za oživljanje otopele zavesti slovenske pripadnosti pri mladem in najmlajšem rodu? Kri ni voda! Sadovi sprva verjetno ne bodo razveseljivi, a to nas ne sme oplahiti. V vztrajnosti je velika moč, kakor smo imeli priliko opazovati na pravkar zaključenih olimpijskih igrah v Los Angelesu. Ne odnehati ob prvem neuspehu naj postane naš moto. Ponaavljam: v obuditvi slovenske zavesti vidim rešitev *Ameriške Domovine*. Tudi če zna prav malo slovensko, bo mladega človeka začel zanimati list, ki piše v jeziku njegovih prednikov, in ki razpravlja o problemih, kateri se tudi njega tičejo. Tako misli ta pisec ob vseh izkušnjah z mladimi ljudmi, nabranih v dolgih letih njegovega življenja.

Moč vzajemne skupnosti

Slovenski živelj je usodno raztresen po vsem ogromnem ozemlju Amerike in Kanade, tako zelo je razbit, da človeka kar zazebe ob misli na kakršno koli sodelovanje. V Ameriki imamo narodni in kulturni center v Clevelandu, versko središče pa je v Lemontu. Pred nekaj leti sem na tem mestu pisal o predlogu, naj bi se ta dva centra združila v enega, ker gredo zlasti pri nas Slovincih narodnost, vera in kultura - kot že rečeno - tesno drug ob drugem in se medsebojno prepletajo. Pri tem je bila mišljena nujno potrebna povezava raztresenih udov v enotno telo, ki bi bilo sposobno še dolgega življenja. Vprašanje je ostalo odprto. Sedaj ga ponavljam: v vzajemni skupnosti je naša rešitev in naša moč.

Če nismo več sposobni mojestrovati daljav, ki nas telesno

(Dalje na str. 3)

– Zavest slovenskih korenin –

ROMANJE V LUJAN – 1984

Z veseljem odgovarjam vabilu Prijateljev *Ameriške Domovine*, naj napišem nekaj misli za to posebno številko. Najprej želim ponoviti, kar sem napisal v zaključnem odlomku zasnove mojih spominov (ki jih razvijam v obširnejšo knjigo) v *Ameriški Domovini* 7. januarja 1983:

Trdno upam, da bodo ameriški in drugi Slovenci v svobodnem svetu imeli dovolj življenjske volje, da ohranijo in utrdijo demokratični slovenski tisk zunaj Slovenije – kot ga že 85 let zvesto predstavlja *Ameriška Domovina* – vsaj tako dolgo, dokler si ne bodo Slovenci v matični domovini ponovno priborili demokratični tisk, ki so ga izgubili pred 40 leti.

Naj poleg *Ameriške Domovine* kot primer takega slovenskega tiska v svetu navedem le publikacije Slovenske kulturne akcije v Argentini in Mohorjeve družbe v Celovcu z njeno novo vseslovensko revijo *Celovski zvon* ter priljubljeni tržaški mesečnik *Mladiko*.

Skupno poslanstvo slovenskega tiska zunaj današnje slovenske republike je, da ohranja osnovne vrednote več-kot-tisočletne slovenske krščanske omike. Poleg zvestobe katoliški veri in Cerkvi – tega daru božje milosti v posameznih človeških dušah, se zdi, je še danes deležna večina Slovencev doma in v svetu – sta vodilni vrednoti podedovane slovenske krščanske omike zavest slovenske narodne samobitnosti (v kulturi) in demokratičnega samoodločanja (v oblasti). Brez teh vrednot se slovenski narod niti v svoji matični domovini ne bo mogel ohraniti, kaj šele napredovati.

Pri ljudeh slovenskega porekla v deželah izven strnjeno naseljenega slovenskega narodnega ozemlja seveda ne gre za neko nemogočo ponovitev lastne kulturne skupnosti. Gre pa za ohranitev spoštovanja in sočutja do naših narodnih korenin v Sloveniji. V tem oziru opazamo tu v Ameriki znatne razlike. Ameriški potomci tudi nekaterih malih narodov – kot npr. Latvijcev ali Judov – ohranjajo iz roda v rod živo zavest in spoštovanje do svojih narodnih korenin. Pri Američanih slovenskega porekla pa

dejavno sočutje do lastnih slovenskih korenin naglo upada. Odkod ta razlika? Odgovor na to vprašanje verjetno ni tako enostaven kot ga bom tu nakažal, vendar pa mislim, da odseva važen del življenjske resnice.

Latvijci, Judje in več drugih etničnih sestavin ameriškega »naroda narodov« izhajajo iz narodov, ki so si v zgodovini priborili lastne narodne države. Judje imajo daleč najdaljši državni spomin. Zavest lastne državnosti so ohranili še iz veličastne stare zaveze. Toda Latvijci so si ustvarili lastno državo šele po prvi svetovni vojni in so jo v svoji matični domovini uživali le dobrih dvajset let do druge svetovne vojne. A neizbrisno se jim je vtisnila v njihovo narodno zavest. Pri Američanih slovenskega porekla pa je ta zavest šibka in upadajoča, ker so zapustili svoj »stari kraj«, ko tam ni bilo niti sledu kake lastne slovenske oblasti.

To velja celo za politične begunce po drugi svetovni vojni. Ti so sicer zapustili matično domovino kot bolj ali manj zavedni Slovenci – ne le kot neki »Kranjci«, »Štajerci«, »Prekmurci«, »Belokranjci« ali »Primorci« kot so se čutili slovenski izseljenci izpred prve svetovne vojne –, a njihova domovina ni bila izoblikovana slovenska država, temveč le bivša »Dravska banovina« v Jugoslaviji. In čeprav je po vojna Slovenija dobila položaj suverene republike, pa je leta v izključnih in samovoljnih rokah komunistične partije, poleg tega pa še odvisna od kapric beograjske diktature, ki jo umetno vzdržuje sila jugoslovanske vojske s srbohrvaškim poveljevalnim jezikom. Zato niti najnovejši priseljenci nimajo trdne zavesti o svojem slovenskem narodnem izvoru in kulturni dediščini. Ali naj se potem čudimo, če ameriški olimpijski zmagovalci Peter Vidmar, ki bi rad spoznal izvor svojega rodu, ne ve za svoje slovenske korenine, ki segajo štiri rodove nazaj, kaj šele za zanj še posebej zanimivo dejstvo, da je Slovenija že pred vojno imeli štiri mednarodno priznane vrhunske telovadce – Kermaunerja, Štuklja, Hvaleta in Varška – po vojni pa Cerarja? (No, Vidmar

»Če boš tu sredi maja, bomo romali v Lujan.«

Nekaj sem vedel o tem, da romajo vsako leto tja, kaj več pa ne. Pred leti so se slovenski argentinski naseljenci vozili tja s posebnim vlakom, danes se najbrž ne več.

Lujanska božja pot, kakih 70 kilometrov iz Buenos Airesa. Argentinsko narodno svetišče. Tretjo nedeljo v maju romajo tja Slovenci. Pokojni župnik Hladnik je to začel pred 50 leti, povojni begunci so se pridružili in ga kmalu napravili za svojega.

Letos sem šel z njimi. Z avtom gre hitro, posebno ko se izmotaš iz mestnega prometa, ki ga pač ne razumem in ne nameravam razumeti. Na avtocesti gre hitreje, čeprav promet teče po čudnih pravilih in ti leze strah v kosti: kolesarji, vozovi, avtobusi, osebni avtomobili, vsak s svojo brzino, vsak kot popolen gospodar ceste, vsak neučakan in brezobziren. Avtomobilske luči mežikajo, da se umakneš, potem zdrve mimo, kot da bi jim čas uhajal. Ujameš jih nekaj kilometrov kasneje, ko promet zastane ob izhodu z avtoceste. Postaviš se v vrsto in prodiraš skozi mesto do velike gotske katedrale. Ustavili smo se v parku, en kvader od glavnega trga. Tukaj govo-

ve nekaj več po srečanju s Slovenci v Kirtlandu, o katerem smo poročali. Ker je prof. Žebot to omenil, objavljam v tej posebni izdaji posnetek iz kirtlandskega srečanja, ko stojita skupaj Janez Varšek in Peter Vidmar. Op. ur.)

V tej smeri naj bi *Ameriška Domovina* in drugi slovenski tisk v svobodnem svetu delovali bolj sistematično. Ker matična Slovenija živi in trpi pod dvojno diktaturo – domačo in beograjsko – je poleg gornjega naša posebna dolžnost tudi še ta, da Sloveniji pomagamo, da se bo čimprej postavila na svoje lastne državne noge v demokratičnem smislu, ki ga zmore in zasluži. Ciril A. Žebot
Georgetown University
Washington, D.C.

PRIPIS: V poročilih v *Ameriški Domovini* o ameriškem bivanju koprškega škofa Janeza Jenka je poročevalec dvakrat netočno omenil, da je škof Jenko prvič obiskal Združene države leta 1975 ob priliki Evharističnega kongresa v Filadelfiji. V resnici pa je škof Jenko prvič prišel na obisk v Ameriko avgusta 1971 k slovenskim blagoslovitve Slovenske kapele v Ameriškem narodnem svetišču v Washingtonu. Kapelo je blagoslovil 15. avgusta 1971 takratni mariborski škof Maksimiljan Držečnik, dan poprej pa je škof Jenko posvetil oltar Slovenske kapele, posvečene Mariji Pomagaj z Brezij. Njeno oljnato sliko, ki visi nad oltarjem, so skupno podarili slovenski škofje.

C.A.Ž.

re o kvadrnih in kolektivih. Kvader je hišni blok, kolektiv je avtobus. Deset kvadrov na en kilometer, verjetno je kolektivov še več na cesti v isti razdalji. Pač argentinska posebnost.

Na ograji pred cerkvijo papeška in slovenska zastava. Na odprtem trgu se zbirajo romarji, po tleh spe mladi, ki so šli na pot peš prejšnji dan iz Buenos Airesa in so hodili vso noč. Letos jih zaradi mraza ni bilo več kot deset tisoč, pričakovali so jih mnogo več. Med njimi le nekaj Slovencev.

Pri jutranji slovenski maši se šele zaveš, kdo je vse v cerkvi. Vsa cerkev poje, ozreš se in spoznaš obraze, ugibaš, če tudi Argentinci pojejo slovensko. Te veličastnosti v svetu še nisem doživel. Ob velikem oltarju je slovesna maša z ducatoma somaševalcev. V množici okrog oltarja nekaj znanih obrazov. Odkar so odšli v Argentino leta 1948 nisem nikogar več videl. Jaz na severu, oni na jugu. Nekdaj mladeniči, zdaj možaki v letih, stari očetje z vnuki v naročju, stare matere sredi novih družin. Pojejo slovensko v lujanski baziliki. Papež Janez Pavel II. je bil tam pred dvema leti. Danes je cerkev slovenska.

Ob koncu maše se izvijem iz cerkve in odidem po svoje. V poslopju ob cerkvi delijo blagoslove, z blagoslovljeno vodo in križem. Ne vidim drugega kot temnopolte domačine, silijo predse igrače in orodje, rožne venčice in podobice, rumene sveče in drobne okraske. Na obrazih jim bereš vero. Ali pa praznoverje. Kako naj bi jih ločeval? Na širokem dvorišču blizu cerkve je tudi vse živo. Ognji na tleh, diši po pečenem mesu, tradicionalni asado. Družine in skupine, videti je, da si dajejo več skrbi s hrano kot s samim romanjem. Tudi tod ne vidim ali slišim Slovencev, to je argentinski svet, svojski, pester in zanimiv.

V parku pod drevjem se srečujejo buenosaireški znanci. Nekaj romarjev je prišlo tudi od daleč, iz Mendoze in Bariloč. Vsakoletno romanje jih zvabi. Vedo, da bodo videli znance, pri njih bodo nabrali zadnje novice, take, da jih ni v časopisih. Da jih ni treba loviti po široko razpredenem Buenos Airesu. Tod so vsi skupaj: stari in mladi, možje in žene, fantje in dekleta, kopice otrok, tudi dojenčkov. Spomnim se te vloge romanj: srečavanje, spoznavanje, iskanje novic o živih in mrtvih – zadnja leta pogosteje pišem osmrtnice kot vesela poročila o mladostnih uspehih. Vpleten sem v ta svet, prišel sem od daleč, posredu-

jem novice, tudi stare. V obrazih iščem znane poteze in lovim glasove: »Pa ne, da bi bil to...?« »Nisem vedel, da si preživel vojsko!« »Bog Ti daj srečo!« »Kaj pa Tvoj brat, sestra, oče, mati?« »Kako si se prebil in kako si si pomagal – do danes?«

Sprašujem in spoznavam. Koga ni več, kdo letos ni mogel, spoznavam otroke in vnuke. Slovensko govore. S primorskim naglasom. Španščina jim je dala melodijo in naglas, besede so slovenske. Trdno se oklepajo jezika in so ponosni na svoje slovenstvo.

Po slovenski pridigi v katedrali je procesija okrog velikega trga. Vse resno in skrbno pripravljeno. Ostanem kot gledalec med španskimi Argentinci, slovenski ljudje gredo vsi v procesiji: otroci, fantje in možje, duhovščina, nato dekleta in matere. Vsaka skupina zase, družine se delijo – kot nekoč doma. V sprevodu zastave, slovenska brez rdeče zvezde. Ponosni zastavonoše že leta vodijo vsak svojo skupino. Le eno bandero: svetogorska Mati božja, Primorci jo nosijo, bili so najbolj številni med predvojnimi naseljenci. V procesiji nosijo tudi kip lujanske Madone in za njo podobo brezjanske Matere božje. Argentinska in slovenska pobožnost se dotikata, slovenske narodne noše mladine dajejo celotni procesiji barvo, ki je argentinski zunanosti nekaj povsem novega.

Preseneča me število mladih fantov in deklet. V Argentini rojenih. Otroke pripeljejo starši, tudi če se branijo, zato me to ne preseneča. Ko fantje in dekleta dorastejo in se osamosvoje, navadno gredo po svoje. Tukaj so prisotni v zavidljivo velikem številu. Pravi, da je bilo v procesiji 1500 ljudi. Trdijo mi, da jih je bilo prejšnja leta še več. Za dobre pol ure je ves trg slovenski, za Argentine folklorne zanimivosti, za argentinske Slovence ponovno globoko doživetje – kot da bi se preštevali in ostali ponosni, da se še drže svojega.

Po procesiji še cerkvena slovesnost, petja noče biti konec. Kot da bi se hoteli krčevito držati in si pridržati nekaj domačnosti, da bi jo bilo dovolj za celo leto – do prihodnjega maja, ko bo romanje že enainpetdeseto.

Na hitro do avtomobilov in po isti poti nazaj proti veličastnemu. Košček slovenskega sveta je ostal za nami, v katedrali in na trgu. Da bi sled za njim ostala še dolga desetletja.

»Morda prihodnje leto, morda kdaj kasneje«, odgovarjam. Trikotnik se napenja med tremi koti, stranice merim z desettisoči kilometrov. Rod doma, moj novi dom daleč na severu, kos doma na južni polobli. Koliko časa je že, odkar smo prešli domače plotove in so nas zajele svetovne širjave?

Jože Velikonja
Seattle, Wash.

Da ve Peter Vidmar, kdo je Janez Varšek, ki ga v svojem članku omenja prof. Žebot, priča ta slika, posneta v Kirtlandu, Ohio 25. avgusta 1984. Na levi strani Vidmarja je Janez Varšek, na desni pa ga. Joža Varšek. Oseba na skrajni levi je nekdo neslovenskega rodu, ki se je sliki pridružil.

ČAS BEŽI – SPOMINI OSTANEJO

Že dolgo vrsto let je minilo, ko smo povojni politični emigranti srečno prišli na ameriško zemljo svobode in pravice. Mnogi naši rojaki in rojakinje, staronaseljenci in njih otroci rojeni, na obeh straneh ameriško-slovenskih organizacijah, so nas sprejeli z zelo dvoumljivimi obrazi, nekateri naravnost s sovražnimi napadi. Ignorantstvo in rdeča propaganda sta napravili svoje.

Druga svetovna vojna je bila strašna, komunistična revolucija še strašnejša, komunistična propaganda pa silovita in prepričljiva, tako kot je še danes. Povojni emigranti – DP's – smo se znašli v raznih mestih Amerike, večkrat v zelo neprijetnem položaju.

K sreči smo v tem moralnem kaosu imeli nekaj dobromislečnih rojakov in rojakinj, ki so razumeli naše stališče, šli nam na roke, na čelu teh pa je bil slovenski časopis *Ameriška Domovina*, naš najboljši slovenski časopis v Ameriki, in časopis in glasilo KSKJ *Amerikanski Slovenec*, katerega slovenski del vodi danes urednik Jože Melaher.

Ameriška Domovina je že takrat pod lastnikom in urednikom J. Debevcom bila na antikomunistični liniji, kot je bila kasneje pod urednikom prof. V. Lipovcem in je še danes pod urednikom dr. R. Susljem. Že takrat so imeli antikomunistični voditelji in dopisniki prostor v *Ameriški Domovini*, kjer so lahko branili svoje politično prepričanje in nevednim ljudem prikazovali resnično stanje v starem kraju med drugo svetovno vojno in rdečo revolucijo.

Vsem rojakom in rojakinjam, ki so nas razumeli in branili, ter urednikom *Ameriške Domovine* – iskrena hvala! Obenem pa je dolžnost vsakega emigranta in emigrantke, če še nisi naročnik tega lista, da si jo naročiš, da dopisuješ in jo širiš med prijatelji in znanci. Prijatelj *Ameriške Domovine* za njih nesebično delo v korist ameriško slovenskega časopisa – vse priznanje in hvala. Vsem lep pozdrav!

Čas beži prehitro. Že po enem kratkem letu se v svetu in življenju veliko spremeni, kaj šele po 40. letih. Spominjam se dobro, da se je v Ameriki že leta 1941 pod vodstvom Janka Roglja ustanovil Jugoslovanski odbor s slovensko sekcijo v Chicagu, da bi moralno in finančno pomagali stari domovini. Iz te organizacije se je potem razvila vseslovenska organizacija »SANS« (Slovensko ameriški narodni svet) z nalogo, pomagati okupirani Sloveniji.

Zborovanje SANSa se je vršilo 5. in 6. decembra v Clevelandu, v navzočnosti predstavnikov vseh slovenskih organizacij v Ameriki, brez razlike na politično ali versko prepričanje, razen enih – »sloven-

skih neofašistov« ne bo med nami. Tako so rekli. Komunistična propaganda je že takrat uspela prikriti resnično stanje v starem kraju. Kongres je vodil socialist Etbin Kristan. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen predstavnik SNPJ Vincent Cainkar, za podpredsednico predstavnica SZZ Marie Priland, za tajnika je bil izbran predstavnik KSKJ Joseph Zalar.

Enotnost SANS-a je bila kratkotrajna. Voditelji katoliških organizacij in časopisov so kmalu spoznali komunistični propagandni trik in so izstopili iz SANS-a, med njimi tudi p. Ambrožič in urednik *Ameriške Domovine* J. Debevec. Kljub temu je uspelo voditeljem SANS-a, takim kot Kristanu, Adamiču, Seliškarju in drugim, da so v *Prosveti* in v *Enakopravnosti* s svojimi dopisi zasejali sovraštvo do antikomunističnih borcev. Louis Adamič in ljubljanski pisatelj Tone Seliškar in drugi so sejali strup, pretvarjali resnico in natolcevali nove priseljence v Ameriki. Zato ni čuda, da so povojno emigracijo nekateri rojaki gledali postrani, mnogi celo naravnost sovražno. Skratka, SANS je veliko koristil komunističnemu režimu v starem kraju.

Čas beži in po mnogih pretečenih letih, me spomin še dobro služi, da lahko trdim, da so videli še za časa SANS-a, da so mnogi rojaki in rojakinje odločno podpirali povojne emigrante v novi domovini. Razumljivo so se novi priseljenci v novi domovini hitro znašli in z delom in pridnimi rokami ustvarili svoje domove in sodelovali pri raznih cerkvenih in slovenskih organizacijah. Ustanovili so tudi novi borčevski društvi »Tabor« in »Vestnik« z nalogo, da pomagajo svojim članom oz. borcem v nesreči in boleznih. Nekateri so se v teh letih omehčali kot breskve v jeseni, večina borcev pa so ostali odločni sovražniki komunističnega režima v starem kraju. Razumljivo pa je tudi to, da veliko rojakov in rojakinj, članov SNPJ in nekaterih drugih organizacij, danes še trdno podpirajo komunistični režim v Sloveniji in na splošno v Jugoslaviji.

Lepo število ljudi so pristaši tako imenovanih »sredincev«, ki so v večini brez kakršnegakoli prepričanja in se drže življenjske linije: »Če si med Nemci, bodo navdušen Nemec, če si med komunisti bodi navdušen komunist, če si med antikomunisti bodi navdušen antikomunist in vedno se ti bo godilo dobro na zem-

lji.« Ti ljudje ni mislilo niti za en dan naprej, žive, da si nahranijo vsak dan svoje telo in ga vsak dan izpraznijo; resnica pa je, da sta denar in osebni ugled danes edino merilo vseh vrednot.

Pred seboj imam *Ameriško Domovino* z datumom 14. maja 1976, v kateri uvodni članek K.B.B. poroča: »Slovensko-ameriški kulturni svet (SAKS) v Clevelandu obstoja in tiho deluje že eno leto. Njegovo vodstvo s častnim predsednikom senatorjem Frankom J. Lauschetom, predsednikom okrajnim sodnikom Augustom Pryatelem, podpredsednikom č.g. dr. (sedaj škofom, op. ur.) Edwardom Pevcem, župnikom fare sv. Vida, izvršnim direktorjem Johnom Kovačičem in štiridesetimi vidnimi slovenskimi osebnostmi v Clevelandu, nam obeta bodočnost polno upov.

Ker je »SAKS« še mlada organizacija, je še mnogim neznan. Zato je umestno, da njena načela in programe pojasnimo javnosti. SAKS (v angleščini »The Slovenian American Heritage Foundation«) je slovensko-ameriška kulturna organizacija, ki ima namen ohranjati in širiti slovensko izročilo v Ameriki s finančno podporo in kulturnim delovanjem. Kot taka se ne ukvarja s političnimi vprašanji, njena skrb je slovenska zavest v Ameriki. Zato med drugim podpira študij slovenskega jezika, kulturne zgodovine, slovenskih običajev itd., ki so bili prenešeni iz Slovenije v Ameriko. SAKS ni proti nobeni slovenski ameriški organizaciji, ki skuša s svojim delom ohraniti slovensko zavest, nasprotno bo skušal pomagati organizacijam in posameznikom, kolikor bodo pač njegova sredstva dovoljevala. Branil bo resnično izročilo, kulturne in demokratične vrednote, na katerih je zrasla slovenska dediščina.« (Op. ur. – Tudi jaz sem član te organizacije, in član njenega ožjega vodstva. Osebno poznam ljudi, ki so v njej aktivni in jih spoštujem, čeprav sem z nekaterimi močno sprt glede njih – v mojem mnenju – nekritičnega stališča do režima v Sloveniji in SFRJ.)

Od takrat je ta clevelandska miroljubna poslanica užgala v srcih raznih slovenskih voditeljev in dopisnikov, da so začeli širiti misel, naj pozabimo na tegobe in razprtije med nami, pozabimo in oprostimo vsa grozodejstva druge svetovne vojne in komunistične revolucije, pozabimo na naša politična prepričanja, ljubimo

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

K posebni izdaji *Ameriške Domovine* bi tudi sam, kot njen dopisnik, rad dodal nekaj svojih misli. Vsi vemo, ki bremo ta naš edini slovenski list v Ameriki, da rabi novih moči, da potrebuje urednik poročevalcev, dopisnikov. Z drugo besedo povedano, moramo iskati možnosti za izboljšanje vsebine na raznih področjih, tudi na kulturni strani, ter seveda pridobiti novih naročnikov. Dejstvo je, da je še dosti naših ljudi, ki se za to lepo in nujno potrebno ustanovo niso dovolj zanimali.

Vsi smo dolžni, da pomagamo ohranjati naš jezik tudi v pisani besedi, ker le-ta večja obzorje, večja zavest, ki jo brez dobrega časopisa kakor je AD počasi izgubljam. Kar čutim še za posebno važno, je to, da povezuje nas Slovence iz vse Amerike v družinsko skupnost. S svojimi dopisi iz našega življenja in delovanja povezuje tudi naše sosede Kanadčane, in bi radi videli, da bi nas še bolj. Veseli bi bili, ako bi imeli več stikov tudi z veliko emigrantsko skupino naših ljudi v Argentini, morda z našo Koroško, s katero smo povezani po Mohorjevih knjigah in sedaj še s *Celovškimi zvonovi*.

Žal mi je, da ne bom mogel prisostvovati zborovanju oz. simpoziju v soboto, 8. septembra, in naslednji dan na lepi Slovenski pristani na pikniku, ker se po prestani boleznih prejšnjega meseca še nimam korajže, da bi se podal na dolgo pot v Cleveland in spoznal vse, ki se trudite za dobro stvar! (Vemo, da ste z nami v duhu.

se med seboj, vse v korist in uspeh slovenske skupnosti v Ameriki. In radi te miroljubne poslanice se je leta 1978 v Milwaukeeju ustanovil vseslovensko društvo »USPEH« s predsednico Fani Smole, ki je tudi predsednica milwauške SNPJ. Odbornik KSKJ Marty Gregorcich, ki je tudi daljni sorodnik dr. Franca Prešerna in pesnika Simona Gregorcicha, je ob tej priliki izklesal njej primerno pesem. (Zopet ur. – tekst pesme, ki je v angleščini, ne objavljam, vendar vsebina izraža isto misel kot v citatu iz A.D. zgoraj.)

Rojak Marty Gregorcich je hotel s svojo pesmijo povedati, da so danes porušene številne pregrade z leve in desne strani, ki so doslej ločevale slovenske rojake in rojakinje in da je to velik uspeh za našo bodočnost. Jaz mislim, da je bil Molierov »Tartuffe« – pravi diletant.

A.G.

Želimo Vam hitrega in popolnega okrevanja! ur.)

Dodajam le še tole: Ko sem pred 34 leti prišel v Ameriko, v to obljubljeni deželo, mi je bila prva prijateljica, ki sem jo srečal – *Ameriška Domovina*. Takoj sva bila prijatelja in do danes tudi ostala. Posebno »ta novim« je bila prva svetovalka in vodnica, ki smo jo res razumeli. Sedaj že pokojni Frank Staut, ki je bil takrat urednik tukajšnjega dodatnega lista AD »Obzor«, mi je *Ameriško Domovino* posredoval, kakor gotovo marsikom drugemu tukaj v Milwaukeeju. Hvaležen sem mu zato! Ko sem kasneje postal njen dopisnik, mi je *Ameriška Domovina* postala pravi član družine, brez katere skoraj ne bi mogel več biti.

Vsi vemo, da urednik potrebuje sodelavcev, kakor sem že zgoraj omenil, rabi podporo in sodelovanje vseh. Čeravno se vselej vsi z vsem ne strinjamo, moramo zaradi glavnega namena skupaj prijeti, ker v skupnosti je sila in moč. Po zgledu Poljakov – s **solidarnostjo** se dosejajo velike reči!

Pozdrav vsem

France Rozina

Beseda, zavest, vzajemna moč...

(nadaljevanje s 1. str.)

ločujejo, poskusimo vsaj duhovno povezavo za doseganje naših skupnih vrednot in stremeljenj. Na tej točki stopi v akcijo narodni tisk. Težko si je zamisliti boljšo narodno duhovno povezavo od tiste, ki jo nudi tiskana beseda, ki najde pot v vsak dom – če mu je ta odprt. Prav sedaj s to posebno izdajo AD delamo na tem, da bi se vrata odprla, da bi namreč našli način, kako bi se odprla.

Nič ne prikrivam, da so razmere za dosego tega cilja težke in neugodne, a nepremostljive niso. Če je v nas vseh, ki čutimo nujno potrebo po zagotovitvi sodelovanja naše mladine, dovolj ljubezni do naše besede in požrtvovalne pripravljenosti v ta namen tudi nekaj žrtvovati (brez žrtve ni uspeha!), potem naša prizadevanja gotovo ne bodo zaman. Naj sklenem svoja razmišljanja z besedami našega najboljši priljubljenega poeta Simona Gregorčiča:

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud nam Bog blagoslovi.

L. P.

Vpišite svoje otroke

v KSKJ!

KSKJ zavarovalnina je za vsakega!

VERSKO SREDIŠČE AMERIŠKIH SLOVENCEV

LEMONT, Ill. - Med *Ameriško Domovino* in Lemontom je bilo vedno prijateljsko razmerje. Razlog je v idejni smeri, s katero je AD vedno podpirala namene, ki jih ima Lemont kot versko središče ameriških Slovencev. Mislim, da sem upravičen, da označujem Lemont za versko središče ameriških Slovencev. Vem, da je dosti naših rojakov raztrešenih po vseh ZDA, ki nikoli niso bili v Lemontu in tudi nikoli niso slišali o Lemontu, čeprav se mi zdi skoro nemogoče vsaj za one, ki berejo slovenske časopise in liste. Ako niso še prejeli v roke slovenskega verskega ali katoliško usmerjenega časopisa ali lista, so prejeli protiversko in proticerkveno usmerjene časopise in liste, ki so pisali o Lemontu, čeprav neprijazno. O tem sem se lahko prepričal v zadnjih letih, ko so prihajali sorodniki iz Slovenije k svojim v okolici Chicaga in Jolietu. Marsikdo, ki še nikoli ni bil v Lemontu, je svojega obiskovalca pripeljal k Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah. Kadar sem srečal take obiskovalce, sem se z njimi spustil v razgovor in jim govoril o zgodovini Lemonta in o delu in uspehih ameriških Slovencev v javnem življenju.

Zakaj imenujem Lemont versko središče ameriških Slovencev? Nihče ne bo zanikal, da so Brezje na Gorenjskem eno izmed verskih središč Slovencev. Iz vseh krajev širne Slovenije prihajajo romarji k Mariji Pomagaj na Brezjah, čeprav so v vseh delih Slovenije še druga znamenita božja pota.

V Lemont so prišli slovenski frančiškani leta 1924. Leta 1925 je že stala tu skromna, a prijazna cerkva Marije Pomagaj, ki je dobila že leta 1925 Farčnikovo kopijo brezjanske Marije Pomagaj. Leta 1926 je to podoba kronal ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je kronal tudi podobo Marije Pomagaj na gorenjskih Brezjah.

Od 1925 do danes romajo posamezniki in skupine k Mariji Pomagaj v Lemontu. Mesečnik *Ave Maria* je začel izhajati že leta 1909, a je kmalu po začetku slovenskega Lemonta začel prihajati od tu. Romanja v Lemont se vršijo še danes in zelo se trudimo, da bi Lemont ohranil značaj slovenske božje poti. Ako hočemo v ta namen kaj narediti z naše strani v Lemontu, smo pri delu za verski mesečnik *Ave Maria* spoznali, da ni dovolj, da ohranjamo slovensko službo božjo in slovenske pobožnosti; vsem verskim vajam v slovenščini moramo dati tudi značaj slovenske vernosti. Slovenska vernost pa ni samo v tem, da slovensko molimo in pojemo. To je sicer važen znak, ki je pa samo zunanji izraz slovenske vernosti. Slovenska vernost mora izhajati iz notranjosti ali duševnosti slovenskega človeka. Kadar je to uresničeno, se naša vernost razločuje od vernosti drugih narodov.

Začel sem razmišljati, kako je mogoče, da je misijonar Baraga, ki je deloval med drugimi narodnostmi in Indijanci, lahko ohranil v svojem delovanju in osebnem življenju »dragocene slovenske tradicije«. Isto so vršili tudi drugi slovenski misijonarji v Baragovem času in pozneje. To so opazili tudi zgodovinarji, ki so se v začetku tega stoletja zanimali za razvoj katoliške Cerkve na področju Velikih jezer. Delo

Kaj moramo storiti

Tone Osovnik piše iz New Yorka, da pozdravi vse udeležence simpozija in piknika in prosi, da razpravljajci vzamejo k srcu kaj njegovih besed, »ker vsa naša širša narodna skupnost stoji pred istimi problemi kot moja njujorška sretnja.« G. Osovnik pove še, da slovenska *Ameriška Domovina* ne more vzdržati in niti denar je ne more rešiti, ako se ne trudimo za ohranitev slovenskega jezika v mlajših rodovih.

slovenskih misijonarjev se je vidno ločilo od misijonarjev drugih narodnosti. V tem spisu se ne morem spuščati v podrobnosti tega vprašanja, omenim pa to, ker me je prav to najbolj nagnilo, da sem začel razmišljati o dragocenih tradicijah slovenske vernosti. Tradicija ali izročilo se ne ohranja v knjigah, knjižnicah

Predlagam...

Dragi Prijatelji Ameriške Domovine!

Resnično sem vesel, da se je našla v Clevelandu skupina zavednih Slovencev, ki ji je na tem, da *Ameriška Domovina* še naprej izhaja, zbira okoli sebe slovenski svet v ZDA in mu prinaša vesti iz slovenskih naselbin in stare domovine. Moji predlogi za nadaljno rast in dolgo življenje AD so sledeči:

1. Takoj povišajte naročnino na najmanj \$40.00. Od zadnjega povišanja je preteklo že več let. Medtem se je vse podražilo in tudi dohodki naročnikov, tudi tistih, ki uživajo pokojnino, so se povišali.

2. Začnite zopet objavljati vesti iz Slovenije in kdo je tam umrl. To so naročniki vedno radi brali. Dodajte še vesti iz življenja Slovencev po Evropi, Argentini, Avstraliji itd. Teh vesti ne najdemo v ameriških dnevnikih!

3. Poiščite takoj v vsaki večji naselbini človeka, ki vam bo pošiljal vesti iz tiste naselbine. Prav je, da v svojih poročilih omeni tiste, ki so delavni v slovenski skupnosti. To zaslužijo in to je edino, kar za svoje delo dobijo.

4. Natisnite letak! V njem povejte, da je *Ameriška Domovina* edini, neodvisni slovenski časopis v ZDA, da izhaja dvakrat na teden in prinaša vesti o Slovencih iz vsega sveta; kako in kje se naroča in kolika je naročnina. Letak mora priti v naselbine pred Božičem.

Večkrat sem nalletel na ljudi, ki niso imeli niti pojma, da AD izhaja. Pošljite letak vašemu zaupniku v naselbini in ta naj skrbi, da bo letak na vidnem mestu ob vhodu v cerkev. O Božiču pridejo v slovenske cerkve ljudje, ki jih med letom sicer redko obiščejo.

5. Poiščite vsaki naselbini ljudi, ki so pripravljeni voditi kampanjo za nove naročnike. Za New York predlagam brez njegove vednosti Toneta Osovnik. On pozna vse ljudi in je v nedeljo pri obeh mašah.

Kadarkoli je kje kakšna slovenska prireditelj, prosite organizatorje, da dajo besedo enemu izmed prijateljev AD. Ta naj bo kratek! V petih minutah lahko pove vse, kar je treba. Jaz vam zase obljubljam, da bom priporočal AD na prosvetnih urah naše fare.

Iz slovenskega srca Vam želim uspeh in se Vam zahvaljujem za Vaše delo. Bog z Vami!

Dr. Zdravko Kalan

in arhivih, marveč v življenju ljudstva. Tudi sveto izročilo kot vir božjega razodetja se ohranja v Cerkvi v življenju verskih občestev, ki dajejo Cerkvi življenje in rast. Slovenska vernost pa nam razodeva in kaže, kako so naši predniki sprejemali in uresničevali nauke, ki so jih sprejemali po učiteljski službi Cerkve. Tu ravno lahko ugotavljamo značilnosti slovenske vernosti. To pa ne vršimo, ker je to zanimivo, marveč, da ohranjamo in gojimo slovensko vernost in

tako doprinašamo svoj delež k notranji moči katoliške Cerkve.

V stiku z ljudmi, posebno z romarji in drugimi, ki pogosto prihajajo v Lemont, sem lahko dobil potrdilo, da z mesečnikom *Ave Maria* in s pridigami in pobožnostmi nudimo Slovincem zdravo duhovno hrano, ki jim pomaga ohranjati in gojiti slovensko vernost.

Zato Lemont upravičeno imenujemo versko središče ameriških Slovencev.

P. Fortunat OFM

Slovenska folklorna skupina KRES

KRES praznuje svoj tridesetletni jubilej
z banketom in programom v soboto 15. septembra
v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
ZA REZERVACIJO, POKLIČITE 944-0708

V nedeljo 23. septembra ob 3.30 pop. program ponovimo
v SND. Po programu zabava s plesom
– igra Veseli Slovenci

Pevsko društvo

KOROTAN

Rudi Knez, pevovodja

»Fantje na vasi«

Cleveland, Ohio

Vljudno Vas vabimo na naš 7. letni koncert
v soboto, 6. oktobra, v Slov. narodnem domu
na St. Clair Ave. – Pričetek ob 7. uri zvečer
Po koncertu zabava s plesom - igra Alpski sekstet

Dramatsko društvo

LILIJA

Slovensko-ameriški

Primorski klub

— NAROČILNICA —

Želim postati naročnik časopisa »Ameriška Domovina«

Združene države:

_____ Za eno leto — \$28.00.
_____ Za pol leta — \$14.00.
_____ Za tri mesece — 8.00.

Kanada in druge dežele izven ZDA:

_____ Za eno leto — \$40.00.
_____ Za pol leta — \$25.00.
_____ Za tri mesece — \$15.00.

Petkova izdaja:

_____ \$15.00 na leto v ZDA.
_____ \$20.00 na leto v Kanadi in drugih deželah.

IME _____

NASLOV _____

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO!

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, SPECIAL ISSUE FOR KSKJ READERS

5

'Let's Have Fraternal Day' - Pryatel

Address given on Saturday,
Aug. 25 upon the 65th An-
niversary of the Collinwood
Slovenian National Home.

By Judge August Pryatel
Court of Appeals

Tonight my thoughts go back to the 23rd Olympiad where so many people did such a good job — including one of our own — Peter Vidmar from California. His team received the gold medal in men's gymnastics, as he himself did for his individual performance. They tasted victory and success, because they looked out for each other — they cooperated and worked as a team. Each one picked up

where the other left off.

As you know, the origin of the Olympics dates back to Greece — over a thousand years ago.

One feature that began then and followed to the present day, is the relay races. Each

Ed Pike Spawned from St. Clair Area

You might say Ed Pike (owner of Ed Pike Lincoln-Mercury, 9647 Mentor Ave., Mentor, O.) began his business career in the early 1940s while attending St. Vitus grade school by delivering the Ameriška Domovina and the Cleveland Press in the East 63rd Street-Norwood Road area.

country has a team of runners. The first runner is given a baton and when the start signal is given, he runs the allotted distance when the second waiting runner grabs the baton and runs his allotted distance and so forth — until

the required distance is covered — each one picks up where the other leaves off.

Whoever crosses that finish line first is the country that wins. No one person wins but their country does. And all because the team worked

together. In short, they did collectively what none of them could accomplish individually.

The principle of picking up where others left off is the formula that accounts for this successful 65th anniversary.

(Continued on page 6)

Ed Pike

five years in the District Sales Office of the Lincoln-Mercury Division of Ford Motor Company in Cleveland, progressing from clerical to various management positions.

Mr. Pike purchased the former Stanton-Leonard Lincoln-Mercury dealership in Painesville, Ohio, in 1965. In 1971 Pike built his own dealership and is now in his fourth major expansion project. Last year he purchased the assets and property of the local Volkswagen dealership and merged it to his present Lincoln-Mercury location.

Being a service-oriented dealership, Ed Pike has won every major service award Ford Motor Company has had to offer in the last 19 years. In addition, he has won many sales awards over the years.

Some of the professional offices Pike has been elected to by his peers include three two-year terms as Lincoln-Mercury National Dealer Council representative, four terms as President of the Lake County New Car Dealers Association, and 16 years of continuous service as an officer-trustee of the Cleveland Lincoln Mercury District Advertising Association. Ed Pike has also served as a director of State Bank & Trust Co., prior to its merger with BankOhio and is currently a director of BankOhio of Lake County.

Ed Pike and his family are members of St. Mary's Parish in Mentor, Ohio. He is the son of the late Frank and Anna Pajk and brother of the Rev. Francis M. Paik, pastor of St. Christine Church in Euclid, O.

Ed Pike and his wife, Diane, reside in Kirtland Hills, Ohio, with their children, Ann Marie, Sue, Sharon, Gregory, Michael and Edward R., who is associated with his father in the automotive business.

Keep the Flame of Culture Burning

Throughout the 86 years of its existence the Ameriška Domovina has editorially been staunch supporters of freedom and justice. This point of view is spelled out in the first words seen on the first page of every issue, right next to the Statue of Liberty. Secondly, the paper is a social means of communications amongst people of Slovenian background.

Although the paper has had other names since its foundation in 1898, the owners have tried to keep the same line of thoughts since the early settlers came to America to the present day. It is the oldest Slovenian language paper in the world being printed on an at-least once-a-week basis. But it must rely solely on the direct financial support of its readers and advertisers. There is no government to pour millions of dollars into it, nor is it directly supported by any million-dollar fraternal, although KSKJ and AMLA have been kind enough to let the publishers print their lodge papers.

The past

The Slovenian pioneers spoke the Slovenian language as their mother-tongue. The paper was for them a means of learning the local and national news as well as having Slovenian communities speaking back and forth through the Ameriška Domovina. The paper came out five times a week.

If one would look at back issues of the paper he would see seven column banner headlines proclaiming world events. There were pictures of major activities.

After World War II a second influx of Slovenians were scattered throughout the world. They were political war refugees. They came to rely on Ameriška Domovina as their source of information and communication.

As the Slovenians became acclimated to America, the necessity of daily news diminished. The paper eventually went from daily to its present twice a week.

Although some still use the Ameriška Domovina to discover events throughout the world, it has mainly become a line of communication between Slovenian populations.

English Language

In the 1930s the offspring of early American settlers

I would like to receive the American Home (Ameriška Domovina) newspaper for one year.

- Enclosed is my check for
- \$15.00 for English, once a week only.
 - \$28.00 for Slovenian and English, twice a week.

Name _____

Address _____

City _____

Mail to American Home, 6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103.

and subscribers to our paper learned English in school and they were more comfortable in the new language. Consequently, a section of the paper was given to the English readers to report their activities. Writers such as John and Eddy Kovacic, and Ray Grdina, and others, wrote about sports.

When the Second World War called a large number of Americans of Slovenian background into Service, the English section was expanded to include "News From the Homefront" so relatives could send the paper to service men and women.

The English section has continued to where it is now half of the Friday edition. As a natural consequence the English readership has been on a steady increase. Also there has been a swelling of English articles contributed to the paper. Those of the third and fourth generation are seeking the roots of their Slovenian heritage. A good portion of the paper has been given to reviewing the Slovenian background.

The present

It seems there are more Slovenian-oriented activities than ever before. Each city is planning its Slovenian event. And consequently, they want to promote their activity to Slovenians in their city as well as those in other areas. This can best be accomplished through the paper.

There is always someone who wants to write about the Slovenian heritage. What the Slovenians did way back when and why they did it is important to the new generations. And after almost 100 years in America persons of Slovenian background have done well in the society. All Slovenians want to read about each other and be proud of their heritage.

We have purchased a new off-set newspaper printing press and related typesetting and composition equipment at considerable cost. We can produce quality written work as well as reproduce photos 10 times faster than before. We do not have to rely on any other company to make a newspaper. No large company can come in and take over at their whim — We just have to make sure we keep making the payments.

The future

While keeping a constant vigil for freedom and justice, the Ameriška Domovina will continue to chronicle the adventures of the Slovenian Americans.

To do this, we need more subscribers and advertisers. This paper is designed to be a sample of what we can do. It was said the Slovenians are the most well-read people on earth. With your support the Slovenians can become the flame on the Statue of Liberty's torch with its culture a beacon to guide the way to a free society. Instead of being the followers, we can become the golden leaders of America's beautiful mosaic.

The renaissance of Ameriška Domovina has begun.

—James V. Debevec
Publisher

Chicago Slovenians Are Perfect Hosts

By Madeline Debevec

Jim and I along with the entire "Vesele Slovenci" (Duke Marsic's Orchestra the "Happy Slovenians") and a congenial group of friends enjoyed a culturally rewarding weekend in Chicago on Oct. 27 and 28.

We left Euclid City hall at 7 a.m. on a bright, clear Saturday morning. We were all anxious to get to Chicago to do some sightseeing and shopping as our hotel was in the "fantastic" downtown area near the Water Tower Place (seven floors of various exclusive stores). The Ohio State troopers had other ideas as they gave our driver a ticket for exceeding the speed limit.

Around 6:30 p.m. local time we were escorted from the Continental Hotel to St. Stephen's Hall by Bogdan Judnič. Since our bus driver was unfamiliar with the ter-

ritory, he followed Judnič all the way in. Judnič is a full time airplane pilot and we were delighted to discover he was a classmate of Richmond Height's Mark Celestina who is now employed by NASA here. They received their degrees from Parks College of St. Louis University.

Corinne Leskovar, Director of the Slovenian American Radio Club Folkloric Dancers, graciously welcomed us to the Slovenian Day Festival.

Stane Simrayh, vice president of the Radio Club, introduced us to the crowd and Jim congratulated the Chicago Slovenians for their continued efforts to preserve the Slovene culture.

Henry Grosel, national president of KSKJ and wife, Anne, were also present. Ronald Zefran of Zefran Funeral Home and National Officer of

the Holy Family Society of the U.S.A. received an award for his many years of advertising support to the Chicago radio program.

All the beautiful persons we met are now part of our treasured memories. I enjoyed conversing throughout the evening with Sister Rose Agnes Stražisar who teaches 3rd and 4th grade at Holy Trinity School (Croatian). Her sister, Sister Ewalda Ann, a teacher at St. Stephen's School and she were reared in the St. Vitus area of Cleveland and both entered the convent of the Sisters of St. Francis, Lemont Motherhouse in 1927. They send their regards to everyone in Cleveland. They are proud of their Slovenian heritage. These gracious Sisters left such a wonderful impression on me that I will never forget them.

The program began with the Mladinski Orkester and Ensemble, directed by Dr. Rev. Vendelin Špendov, OFM offering a few musical selections. The mini symphonic orchestra had a strong command of their music and instruments.

The short program by the Veseli Slovenci of Cleveland and the comic stories by August Pust delighted the receptive audience.

The SARC Dancers thrilled the audience with their intrinsic dance steps.

Throughout the evening Dana Rebrica, Miss Slovenian Day, warmly greeted the many guests and proved she was most deserving of the title.

It was very interesting conversing with many of our A.D. subscribers and advertisers throughout the rest of the evening. Some of these persons came to Chicago after the war and are leading successful and productive lives and contributing much to the field of science and engineering, and other industries. Hopefully the A.D. will elaborate on these Horatio Alger stories in future articles. I was also pleasantly surprised to see many high school and college students present.

Mr. Ludwig Yelenc took us in tow and introduced us to

literally hundreds of persons of first, second, third, etc. generation of Slovenian background. Slovenians of various beliefs attend this event and it was interesting and heart-warming to meet so many culturally conscious individuals.

The next morning some of our tour group from Cleveland went back to St. Stephen's Church for 10:30 a.m. Mass and were extremely delighted to listen to the outstanding Slovenian singing at the Mass. Millie and Al Ringenbach of Cleveland remarked, "The singing of the Slovenian choir made us feel as if we were in heaven."

Following the Mass we were all treated to a lovely brunch at St. Stephen's hall.

After the brunch we were invited to the St. Stephen's Slovenian School classes where principal Andrej Remec was conducting a program with the older students. The students spoke beautiful Slovenian and as I spoke to them afterwards, I related how proud we are of them and how important it is for them to continue and pursue their studies. All the parents are also to be congratulated for the many hours of volunteering their time and demonstrating strong perse-

verance to uphold their principles in striving to continue the Slovenian language. Jim gave a short talk about the Ameriška Domovina, inviting them to send in their articles and photos and talked about the new subscription campaign.

A Special thanks to everyone for your wonderful, warm hospitality shown to all of us from Cleveland. As the saying goes, "There's love in all SLOVENIANS and it was very pronounced here.

Millie Bradac, National Secretary of Progressive Slovene Women of America, and Cirila Kermavner, National Officer of the Slovene Women's Union also traveled aboard the bus from Cleveland.

The tour was presented by Kollander World Travel Inc., with Duke Marsic as the friendly host.

Eddie Mejač sings a soulful melody backed by Duke Marsic (left) and Marjan Tonkli of the Veseli Slovenci orchestra.

Bertha Doygan (left), Mary Dolsak (center) and Millie Bradac enjoy the social festivities in Chicago's St. Stephen auditorium. In background (right) are Millie and Al Ringenbach.

Family Gathering. Tony Ovsenik (center) a member of the Veseli Slovenci Orchestra of Cleveland enjoys a chat with his nephew John Vidmar (right) now of Chicago who holds son Michael while his wife, Dawn, carries son Joey.

Frances and Adolph Kotnik dance the night away into the early hours of Sunday.

(All Photos by James and Madeline Debevec)

Terry Rihtar and Blanka Tonkli provide perfect harmony with the Duke Marsic Orchestra.

Sunday Brunch at St. Stephen's hall was served to (left to right) Corinne Leskovar, James Debevec, Al and Mildred Ringenbach, Frances and Adolph Kotnik, Mary and Dusan Marsic, Cirila Kermavner, and Otmar Tasner, treasurer of the SARC.

St. Vitus Holy Name Society celebrated their 50th Anniversary on Sunday, Oct. 14 with a 9:15 a.m. Mass concelebrated by Bishop Anthony J. Pilla (bottom right photo) and (in left bottom photo,) right to left Rev. John Kumse, Rev.

Joseph Božnar (St. Vitus pastor and Holy Name Moderator), and Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik. At extreme left is Rev. Michael Dimingo of the Diocese. In top photo Holy Namers get ready to march to church as

KSKJ Regional Director Joseph Hovevar watches his fellow Holy Namers to make sure they are in proper marching order, then encourages them to begin the parade.

By Ohio State Representative
Ronald J. Suster

Much of what we think of as trash can be recycled, benefiting the environment and the family budget. Newspapers, glass and aluminum cans are the easiest items to recycle and are accepted at most of the over 200 recycling centers throughout the state.

Recycling is an efficient use of natural resources. The Office of Litter Control of the Ohio Department of Natural Resources cites energy, resources, and dollars savings from recycling these common items:

- Recycling aluminum requires 95 percent less energy than manufacturing new aluminum from bauxite ore, which is almost totally imported. Twenty recycled cans can be made using the same energy it takes to make one new can.

- One ton of recycled newsprint spares 17 mature trees. Additionally, manufacturing recycled paper requires 61 percent less water and reduces air pollutants by 95 percent. (Ed. note: By law all newsprint produced in Canada must contain 25 percent recycled paper; we receive our newsprint from Canada.)

- Recycled glass melts at a lower temperature, requiring

less fuel, ultimately prolonging the life of the manufacturer's furnace. Savings are passed on to consumers. Recycled glass is used to make new glass containers and for road surfacing materials.

The Office of Litter Control promotes recycling by encouraging the building, expansion, and operation of non-profit, community-based recycling centers. For 1984, 20 centers received a total of \$892,003 and four communities received a total of \$57,523 to plan new centers. Grant applications are being considered now for funding in 1985.

Individuals who recycle save resources, reduce landfill and other disposal requirements, and can also make money. Centers which operate for profit and many of the non-profit centers offer money for recyclable items. Recently, centers were paying about a penny per pound for glass and newspapers, and a penny per can or twenty-five cents per pound for aluminum.

Interested individuals can call the Office of Litter Control toll-free number for information on the recycling center closest to them at 1 (800) 282-6040. The Office can also give information on what items are accepted.

Recipes

CANDIED APPLE HALVES

6 apples (Jonathan)
1 cup sugar
1 cup water
1/2 cup cinnamon candies

Halve and core apples. Place cut side up in baking pan and pour sugar over them. Add water. Fill centers of apples with candies. Bake 350 degrees until candies have melted. Turn apples and continue baking until apples are transparent; about 1 hour.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

APPLE BROWN BETTY

1/3 cup sugar
1/2 teaspoon cinnamon
1/4 teaspoon salt
2 cups fine dry crumbs
4 apples pared and diced
3 tablespoons melted butter

Mix sugar, cinnamon and salt. Put layer of crumbs in greased baking dish. Cover with layer of apples.

Sprinkle with sugar mixture. Continue until all ingredients are used, having crumbs on top. Pour butter on top. Cover dish. Bake at 375 degrees 40 minutes. Uncover last 10 minutes.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

APPLE CRISP

8 medium apples
1/2 cup water
1 teaspoon cinnamon
1/2 teaspoon nutmeg
3/4 cup flour
1 cup brown sugar
1/2 cup butter

Peel, core and dice apples thin. Place in greased casserole dish. Cover with water, cinnamon and nutmeg. Blend other ingredients until crumbly.

Sprinkle over apples and bake at 350 degrees for 40-50 minutes.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

APPLE COBBLER

1/2 cup butter
1 cup flour
1/4 teaspoon salt
1 cup sugar
2 teaspoons baking powder
1/2 teaspoon cinnamon
1/2 cup milk
4 apples

Melt butter in 8-inch square baking dish. Mix dry ingredients together. Add milk and beat until smooth. Peel core and slice apples. Pour batter into baking dish. Top with apple slices. Bake at 350 degrees for 45 minutes.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

APPLE SAUCE CAKE

1 1/4 cups sugar
1/2 cup butter
2 cups flour
1 1/4 teaspoons baking soda
1/2 teaspoon cinnamon
2 cups applesauce
2 eggs
2 oz. melted bitter chocolate
1/2 cup chopped walnuts
6 oz. chocolate chips

Beat sugar and butter together. Sift dry ingredients. Add to sugar and butter with chocolate applesauce and

eggs. Beat well. Pour into greased 9 x 13-inch pan. Sprinkle with walnut and chocolate chips. Bake at 350 degrees for 30 minutes.

I use fresh cooked applesauce.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

BATTER FRIED APPLE RINGS

1 cup flour
1 1/2 teaspoon baking powder
2 tablespoons sugar
1/2 teaspoon salt
2/3 cup milk
1 egg
4 large apples
Sugar and cinnamon

Sift dry ingredients. Add milk and eggs, beating well.

Peel and core apples. Slice into 1/4-inch rings. Dip rings into batter and fry in 1/2-inch hot shortening until golden brown. Drain on paper towels. Sprinkle with sugar and cinnamon mixture.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

WALDORF SALAD

2 cups diced apples
1 cup diced celery
1/2 cup chopped walnuts
1/4 cup mayonnaise
1/2 cup whipped cream

Mix together in order given.

Miss Steffie
Cleveland, Ohio

LIVER DUMPLINGS

1 c. chicken livers
1/2 c. beef liver
1 T. minced onion
2 T. minced parsley

1 T. butter
1 tsp. salt
1/4 tsp. ground black pepper
pinch of leaf marjoram
4 eggs
2 eggs, separated
3 c. bread crumbs
2 T. farina

Grind livers fine, or use food processor or blender. Saute onion and parsley in 1 T. butter until golden, pour over liver. Add salt, spices, bread crumbs, and farina. Mix in eggs, 2 egg yolks, and 2 stiffly beaten egg whites. Stir well until blended. Let stand, refrigerated, at least 30 minutes. Drop by teaspoonfuls into boiling soup. Let simmer until dumplings are tender, about 15 minutes. (Test dumpling batter first; drop one, and if it floats up right away, the mix is ready. If the batter is too soft, add more crumbs.)

Josie Stanonik
Cleveland

OLD FASHIONED TURKEY PIE

1 1/2 cups cubed potatoes
2/3 cup diced carrots
1/3 cup chopped onion
1/3 cup sliced celery
1/2 cup cubed rutabaga
1/2 tsp. salt
dash pepper
1 cup water
2 slices bacon, chopped
1 can cream of turkey or cream of celery soup
2 cups chopped turkey
2/3 cup frozen peas
pie crust
milk

Place your vegetables, salt,

pepper, water and bacon in covered saucepan and cook to tender-crisp stage. Drain liquid from vegetables and combine liquid with soup. Combine vegetables with turkey peas and soup. Spoon into individual casseroles and top with pie crust. Slash to let steam escape. Brush with milk. Bake at 220°C (425°F) 15 to 20 minutes.

TURKEY LASAGNE

8 oz. lasagne noodles
2 tbsp. vegetable oil
2/3 cup
3 cups chopped cooked turkey
1/2 tsp. salt
dash pepper
1/2 tsp. oregano
1/2 tsp. garlic powder
2 cans (14 oz.) tomato sauce
1/4 cup chopped green pepper

1/4 cup grated Parmesan cheese

1 cup tomato juice
3/4 cup cottage cheese
3/4 cup cheddar cheese

Cook noodles according to package directions. Heat oil and sauté onion. Add turkey, seasonings, tomato sauce, green pepper, Parmesan cheese and tomato juice. Simmer 20 minutes. Arrange one third of cooked noodles in a large greased casserole dish. Cover with half of turkey sauce. Arrange second layer of noodles and cover with cottage cheese. Cover with remaining noodles and remaining sauce. Top with cheddar cheese. Bake at 190°C (375°F) 30 to 40 minutes.

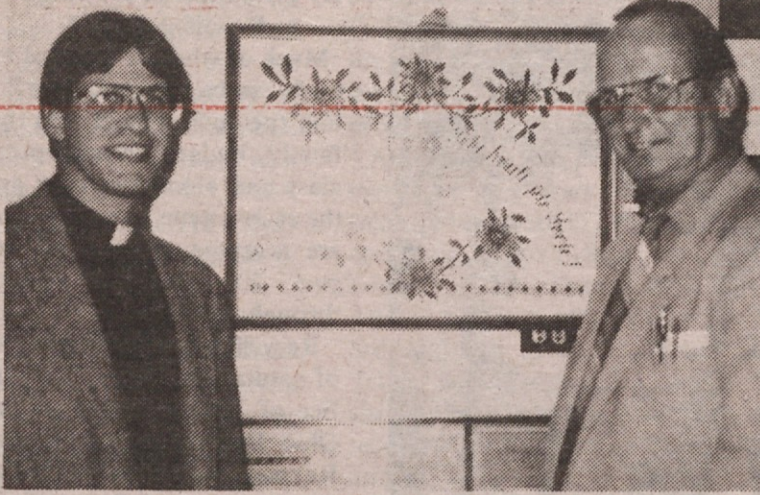
8 Pittsburgh Trip Is An Arts Success

By Madeline Debevec

On Tuesday morning, a group of Greater Clevelanders interested in folk art boarded a 7 o'clock bus at John Carroll University and traveled to Pittsburgh to tour the Duquesne University Tamburitzans Institute of Folk Arts and the nationality classrooms at the University of Pittsburgh.

The group arrived at Duquesne at 10:15 and received a warm welcome from the administrative staff, who served the visitors some freshly baked pastry and coffee. The Clevelanders then split into two groups and received a tour of the facilities, named after the Tamburitzans, born at Duquesne in 1937 after following a circuitous route of predecessors in Austin, Tex. and St. Paul, Minn.

From a handful of students in 1937 to a major ensemble of

Rev. John Kumse (left), admired a splasher with John Habat who spotted the exhibition and entered to see what a typical Slovenian kitchen looked like years ago in Yugoslavia.

40 performers, the Tamburitzans now attract students from all over America and from a variety of ethnic and religious backgrounds.

The Tamburitzan Cultural Center includes a rehearsal hall for both the performing ensemble and the community school program; a wardrobe department, library and administrative offices.

Following the tour, a delicious home-cooked ethnic luncheon was served, including chicken paprikash, stuffed cabbages, dumplings, green beans, cucumber salad palachinke (crepe suzettes).

After lunch, the group ventured to the University of Pittsburgh and toured some of the 18 nationality rooms in the school's 42-story Cathedral of Learning. The rooms were gifts to the university from the nationality groups of Allegheny County.

Lithuanian, Romanian, Polish, Irish, Hungarian, German, Italian, Greek and Czech-Slovak were among the nationalities represented. The Yugoslav Room, which featured a coat of arms from universities at Ljubljana, Zagreb and Belgrade and a bronze statuette of "Post-War Motherhood" by Volta Braniš, is paneled in Slavonian oak, said to be the finest in the world for cabinet work.

Besides Dean Dr. Wm Ryan of John Carroll, several faculty members, including Dr. Helene Sanko and Frances (Adler) "Tanny" Babic, toured with the group. "Tanny," the JCU Slovenian instructor who grew up in the Newburgh area, planned and organized the trip. Fellow travelers included:

Father John Kumse, Jackie Hanks, Katherine Dissauer, Antoinette McGrath, Dorothy Urbancich, Doris Sadar, Mary Batis, John Habat, Eleanore Rudman, Nancy Walden, Eda

Vovk-Pusi, Faye Starman, Val Mervar, Mary (Grubish) Pierce, Ann Shimrak, Virginia Luty and Mr. and Mrs. Kostjancic.

The group departed from the University of Pittsburgh at

4 p.m. and arrived back at JCU at 7:30.

Dr. Ryan mentioned on the bus that he was enthusiastic to begin a similar venture of nationality classrooms at John Carroll.

Pryatel

(Continued from page 5)

Our first president (John Prusnik) and right up to our current president (Dan Pavsek) took the baton and carried it forward, to cross the line of success. Because they worked in harmony, this Home was built and became the bedrock of this community.

But make no mistake — it was not an easy path that they trod back in 1919. Everybody was called to pitch in. For instance, to lower the cost of the building — after working all day in the factory, the men (sometimes with their families) would haul the bricks from the Collinwood Shale and Brick to the site so the bricklayers the next day. Thus, they paid the bricklayers only for laying the bricks, and not for hauling them.

Everyone worked so hard that within three months, the basement was completed. But before the roof was installed, it was decided to build a second floor. But one thing then occurred that they had not foreseen — the depression. The home was broke with a \$27,000 mortgage to SDZ.

John Gornik, sometimes referred to as the father of SDZ, convinced SDZ to lend the Home another \$3,000. This so re-energized the community that by 1948, the Home was paid up.

Leaders like John Habat, Joe Ferra, Frank Kocin and Ed Grosel (to name a few) are entitled to recognition.

In this group, I would also include those who are so supportive of this Home like

1. Jim and Madeline Debevec and their American Home
2. Tony Petkovsek and his radio broadcasts
3. John Urbancich of the Sun Papers
4. Jake Strekal and his articles
5. Councilman Mike Polensek

6. Ohio Legislator Ronald J. Suster

Let's not forget one group that is usually forgotten — The Slovenian Fraternalists.

They bought the stock, loaned money and held their conventions, their banquets, dances, at the Home. Like silent sentinels, they kept the watch coming forward when there was nobody else to turn to. I say to you that no Slovenian church would have been erected as early as it was — and no Slovenian Home would be built — and particularly this one, were it not for the help and support from our fraternalists.

In my opinion, we should have a fraternal day, once a year, like we have a National Home Day. Each fraternalist would elect a member as the fraternalist of the year. Recognition would be scheduled in the first week of June to coincide with Flag Day. To those worthy fraternalists now up in years, let us give roses while they are with us — rather than wreaths when they are gone.

And finally, I come to the most important body of them all, those who are responsible for our past, our present, and yes, our future.

I am talking about persons like you in the audience — you who always support this Home, like the pensioners. You who always buy the tickets. You who will be in the parade tomorrow, or applauding in the sidelines! You are the indispensable ones!

This celebration, like the Olympics, would fade away, without a loyal and appreciative audience.

So, ladies and gentlemen — years from now, when visitors will ask about this Home, they will learn that it represents America — in one of her finest hours.

Slovenian immigrants drawing on their faith and their hopes — help build this Home with their own hands, and paid for it with their pennies.

When things looked dark — they didn't complain — but went across the street to their church — not to pray for a miracle or even to lighten their burden — but rather to ask God to give them strength to carry their load!

Yes, the church and this Home — working together — taught us what can be done — in this the land of the free. But what is equally important, they brought us a new appreciation of our nation as we hear her sons and daughters sing "America! America! God shed his grace on thee!"

Congratulations and thank you!

David Rene Kolar, (left) Administrator of Library Museum Archives stands in front of exhibits. With him are his father Walter W. Kolar, Director, and Mrs. Patricia French, Promotion Director. Missing from photo is Artistic Director Nicholas Jordanoff.

Best Wishes

American Slovenian Catholic Union (KSKJ)

"Over 90 Years of Fraternal Service"

- Life Insurance for the Entire Family
- Social and Athletic Activities for all members
- Generous Scholarship Program

HOME OFFICE
2439 Glenwood Ave. - Joliet, Ill. 60435

For information in Ohio
call (216) 531-2083

Congratulations from the Ohio Federation of K.S.K.J. Lodges

President — Joseph S. Baskovic
Vice-President — Joseph L. Pancar
Treasurer — Eugene P. Kogovsek
Recording Secretary — Josephine Trunk
Secretary — Henry S. Grosel
Athletic Director — Joseph V. Hocevar
Auditors: Albin M. Orehek, Josephine Winter, Gloria Krepfl